

GMINA CHYBIE

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY CHYBIE OBRĘB FRELICHÓW,
OBEJMUJĄCEJ TEREN B. PÓL IRYGACYJNYCH D. CUKROWNI „CHYBIE”**

KATOWICE, WRZESIEŃ 2023 R.

**PRZEDSIĘBIORSTWO PROJEKTOWANIA, STUDIÓW,
USŁUG I REALIZACJI SPÓŁKA Z O.O.**

40-0547 KATOWICE, ul. Rzepakowa 2A

tel./fax. (0 32) 3908929

KRS 0000121817

NIP 634-012-90-90

Sąd Rejonowy dla Katowic, Wydział VIII Gospodarczo - Rejestrowy

Kapitał spółki: 50.310,00 zł

Konto bankowe: ING B.Śl. VII O/K-ce 51 1050 1214 1000 0007 0000 9293

e-mail: terplan@terplan.com.pl

www.terplan.com.pl

ZAMAWIAJĄCY: GMINA CHYBIE

UMOWA NR: 157/2021 z DNIA 04 PAŹDZIERNIKA 2021 R.

Opracowanie prognozy
dr Kinga Mazurek-Matuszewska

SPIS TREŚCI

1	Charakterystyka projektowanego dokumentu.....	4
1.1	Podstawa prawna opracowania.....	4
1.2	Cel opracowania	5
1.3	Przedmiot i zakres projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego .	5
1.4	Metody sporządzania opracowania	8
2	Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami	9
2.1	Obszar objęty opracowaniem, lokalizacja i aktualne zagospodarowanie.....	9
2.2	Aktualnie obowiązujące ustalenia planistyczne.....	10
2.3	Charakterystyka projektowanych zamierzeń planistycznych	11
2.4	Powiązania projektowanej zmiany Studium z innymi dokumentami	12
3	Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu (określenie, analiza, ocena).....	13
3.1	Środowisko przyrodnicze i społeczno-gospodarcze.....	13
3.1.1.	Położenie geograficzne	13
3.1.2.	Warunki klimatyczne.....	13
3.1.3.	Ukształtowanie terenu.....	16
3.1.4.	Warunki geologiczne.....	16
3.1.5.	Warunki hydrograficzne.....	16
3.1.6.	Warunki hydrogeologiczne	18
3.1.7.	Warunki glebowo-rolnicze	20
3.1.8.	Warunki przyrodniczo-krajobrazowe.....	20
3.1.9.	Biosfera	21
3.1.10.	Ochrona przyrody i korytarze ekologiczne	24
3.1.11.	Dziedzictwo kulturowe	25
3.2	Ocena potencjalnych zmian w środowisku w przypadku braku realizacji ustaleń zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	25
4	Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.....	25
5	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.....	26
5.1	Zagrożenie jakości powietrza atmosferycznego oraz zagrożenie topoklimatu.....	26
5.1.1.	Ocena skutków projektowanych ustaleń.....	27
5.1.2.	Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości	28
5.2	Zagrożenia środowiska emisją hałasu	28
5.2.1.	Ocena skutków projektowanych ustaleń.....	30
5.2.2.	Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości	30
5.3	Zagrożenie środowiska wibracjami	30
5.3.1.	Ocena skutków projektowanych ustaleń.....	30
5.3.2.	Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości	31
5.4	Zagrożenie środowiska emisją niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego	31
5.4.1.	Ocena skutków projektowanych ustaleń.....	31
5.4.2.	Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości	31
5.5	Zagrożenie powierzchni ziemi i pokrywy glebowej.....	32
5.5.1.	Ocena skutków projektowanych ustaleń.....	32
5.5.2.	Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości	32
5.6	Emisja odpadów.....	32
5.6.1.	Ocena skutków projektowanych ustaleń.....	33
5.6.2.	Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości	33
5.7	Emisja ścieków	33
5.7.1.	Ocena skutków projektowanych ustaleń.....	33
5.7.2.	Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości	34
5.8	Zagrożenia wynikające z eksploatacji kopalni.....	34
5.8.1.	Ocena skutków projektowanych ustaleń.....	34
5.8.2.	Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości	34
5.9	Zagrożenia wód powierzchniowych.....	34

5.9.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń.....	35
5.9.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości	35
5.10 Zagrożenia wód podziemnych	36
5.10.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń.....	36
5.10.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości	36
5.11 Zagrożenie przyrody i krajobrazu.....	37
5.11.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń.....	37
5.11.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości	38
5.12 Zagrożenie biosfery.....	38
5.13 Zagrożenia obszaru NATURA 2000	39
5.14 Zagrożenia dla form ochrony przyrody i korytarzy ekologicznych.....	42
5.15 Zagrożenie związane z odnawialnymi źródłami energii	44
5.16 Zagrożenia dziedzictwa kulturowego.....	44
5.17 Zagrożenie środowiska w sytuacji wystąpienia niebezpiecznych awarii	44
6 Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótko-, średnio- i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na całokształt środowiska obszaru oraz obszary Natura 2000.....	44
7 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	47
7.1 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu .	47
7.2 Cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanej zmiany Studium.....	47
8 Ocena możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko ustaleń zmiany Studium	48
9 Metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.....	48
10 Streszczenie w języku niespecjalistycznym	49
11 Źródła informacji	49

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Lokalizacja terenu objętego opracowaniem	9
Rysunek 2. Wyrys z obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	10
Rysunek 3. Wyrys z procedowanej Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego....	11
Rysunek 4. Aktualnie obowiązujące ustalenia planistyczne	12
Rysunek 5. Rozkład temperatur i opadów dla gminy Chybie (model, źródło: Meteoblue)	14
Rysunek 6. Róża wiatrów dla gminy Chybie (model, źródło: Meteoblue)	14
Rysunek 7. Układ korytarzy ekologicznych w granicach opracowania	43

SPIS TABEL

Tabela 1. Dane systemu monitoringu jakości powietrza dla stacji Goczałkowice-Zdrój, ul. Parkowa	15
Tabela 2. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikiem LDWN i LN, które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem	29
Tabela 3. Charakterystyka typów oddziaływań	46

SPIS FOTOGRAFII

Fotografia 1. Rów melioracyjny (aktualnie suchy)	17
Fotografia 2. Roślinność przedmiotowego terenu.....	22
Fotografia 3. Roślinność przedmiotowego terenu.....	22
Fotografia 4. Roślinność przedmiotowego terenu.....	23

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

Załącznik 1. Pismo Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 22 listopada 2021 r. (znak pisma WOOŚ.411.221.2021.AB)

Załącznik 2. Pismo Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Cieszynie z dnia 23 listopada 2021 r. (znak pisma ONS ZNS 522-2/14/21)

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW MAPOWYCH

Rysunek 1. Mapa prognozy oddziaływania na środowisko, 1:5 000

Wszystkie rysunki, zdjęcia i załączniki mapowe, gdzie nie wskazano innego źródła, zostały opracowane i wykonane przez zespół P.P.S.U. i R. „Terplan” Sp. z o. o.

1 Charakterystyka projektowanego dokumentu

1.1 Podstawa prawna opracowania

Prognoza oddziaływania na środowisko została opracowana w celu określenia wpływu na środowisko i zdrowie ludzi rozwiązań przyjętych w Zmianie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Chybie obręb Frelichów, obejmującej teren b. pól irygacyjnych d. Cukrowni „Chybie”. Opracowanie zmiany na podstawie Uchwały nr XXVIII/244/2021 Rady Gminy Chybie z dnia 29 czerwca 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Chybie.

Opracowanie uwzględni regulacje wynikające z następujących ustaw wraz z rozporządzeniami wykonawczymi do nich:

- 1) Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.);
- 2) Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 z późn. zm.);
- 3) Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 916);
- 4) Ustawa o lasach z dnia 28 września 1991 r. (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 672);
- 5) Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r. (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1326);
- 6) Ustawa Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r. (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2233 z późn. zm.);
- 7) Prawo geologiczne i górnicze z dnia 9 czerwca 2011 r. (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1072);
- 8) Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 840);
- 9) Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t. j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112);
- 10) Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 6 maja 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2022 r. poz. 1121);
- 11) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 z późn. zm.);
- 12) Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 138);
- 13) Konwencja o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzona w Espoo dnia 25 lutego 1991 r. (Dz. U. z 1999 r. Nr 96, poz. 1110);
- 14) Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 11 września 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1609 z późn. zm.);
- 15) Rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 25 czerwca 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1169);
- 16) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 09 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409);

- 17) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 09 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408);
- 18) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183 z późn. zm.);
- 19) Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 18 grudnia 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2020 r. poz. 26);
- 20) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r. poz. 1911 z późn. zm.);
- 21) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1967);
- 22) Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 699).

Ustawy te dały podstawę do wydania szeregu dalszych rozporządzeń oraz podejmowania na ich podstawie uchwał w sprawie tworzenia typów obszarów i obiektów, wprowadzenia ochrony organizmów żywych oraz bezpieczeństwa ludności. Stanowią one również podstawę do konstrukcji dokumentów planistycznych, m.in. planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

1.2 Cel opracowania

Celem prognozy jest analiza środowiska i identyfikacja zagrożeń oraz potencjalnych konfliktów (przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko), wskazanie zmian w środowisku mogących zajść w trakcie realizacji i po wdrożeniu projektu Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Chybie obręb Frelichów, obejmującej teren b. pól irygacyjnych d. Cukrowni „Chybie”. Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko obejmuje obszar o powierzchni 98,72 ha.

1.3 Przedmiot i zakres projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Wymagania dotyczące zakresu merytorycznego prognozy zostały określone w art. 51 ust. 2 Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029), a także w piśmie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 22 listopada 2021 r. (znak pisma WOOŚ.411.221.2021.AB) oraz w piśmie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Cieszynie z dnia 23 listopada 2021 r. (znak pisma ONS ZNS 522-2/14/21).

W związku z uzgodnieniami wskazanymi przez powyższe instytucje, prognoza analizuje, ocenia i uwzględnia:

- zgodność ustaleń projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego z wnioskami wynikającymi z opracowania ekofizjograficznego,
- charakteryzuje teren, na którym zmieni się sposób zagospodarowania z wskazaniem czy w jego granicach występują gatunki zwierząt, roślin i grzybów objętych ochroną gatunkową,
- wpływ realizacji ustaleń zmiany studium na wartości przyrodnicze, pod kątem zachowania terenów czynnych przyrodniczo oraz na możliwości utrzymania lub poprawy systemu terenów zieleni w miejscowości,
- możliwości wystąpienia negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem zmiany dotychczasowego przeznaczenia przedmiotowych terenów,

- propozycje dotyczące minimalizowania i ograniczania przewidywanych skutków realizacji ustaleń zmiany studium na środowisko przyrodnicze i krajobraz,
- opis siedlisk przyrodniczych, zbiorowisk roślinnych i gatunków roślin, zwierząt oraz grzybów, występujących na terenach, na których zmieni się sposób zagospodarowania, oparty na rozpoznaniu terenowym lub na podstawie rzetelnego opracowania ekofizjograficznego oraz na podstawie innych dostępnych, aktualnych źródeł,
- wpływ na ewentualną zmianę terenów zadrzewionych lub zakrzewionych, na inne cele, na funkcjonowanie środowiska przyrodniczego, w tym zachowanie drożności korytarzy ekologicznych oraz czy nie skutkować to będzie obniżeniem walorów krajobrazowych oraz estetycznych, a także zachwianiem równowagi ekologicznej w obrębie tego obszaru i jego otoczenia,
- analizę i ocenę oddziaływania realizacji ustaleń dokumentu w zakresie możliwości naruszenia zakazów obowiązujących w stosunku do chronionych gatunków zwierząt, roślin i grzybów, określonych w rozporządzeniach Ministra Środowiska: z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin, z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów,
- analizę i ocenę wpływu na środowisko realizacji ustaleń dokumentu w zakresie: gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, hałasu,
- wpływ planowanego przeznaczenia terenów na obszary sąsiednie, w szczególności na tereny podlegające ochronie akustycznej,
- wzajemne oddziaływanie pomiędzy terenami o różnych funkcjach z uwzględnieniem terenów sąsiadujących, znajdujących się poza granicami zmiany studium,
- wyniki analizy kumulowanych oddziaływań na środowisko, wynikających z obecnego i planowanego zagospodarowania terenów, których przedmiotowy dokument dotyczy, jak i sposobu użytkowania obszarów przyległych.

Sporządzony dokument spełnia wymogi zawarte w art. 51 art. oraz art. 52 ust. 1 i 2 Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.) dotyczące warunków, jakim powinna odpowiadać prognoza oddziaływania na środowisko zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Prognoza oddziaływania na środowisko zawiera:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- informacje o możliwych skutkach realizacji Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Chybie obręb Frelichów, obejmującej teren b. pól irygacyjnych d. Cukrowni „Chybie”,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

W związku z nowelizacją ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, prognoza

oddziaływania na środowisko zawiera oświadczenie autora o spełnianiu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ww. ustawy.

Prognoza oddziaływania na środowisko określa, analizuje i ocenia:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,
 - zasoby naturalne,
 - zabytki,
 - dobra materialne,

z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Prognoza przedstawia:

- ocenę stanu i funkcjonowania środowiska, odporności na degradację i zdolności do regeneracji środowiska przy realizacji ustaleń zawartych w projekcie zmiany studium oraz zmian w środowisku przy braku ich realizacji,
- skutki wynikające z realizacji ustaleń zmiany studium dla środowiska, krajobrazu czy ekosystemów,
- przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko,
- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny

prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy,

- wyniki analiz i ocen w formie opisowej oraz kartograficznej w zakresie odpowiedniej do skali, w jakiej sporządzono rysunek Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Chybie obręb Frelichów, obejmującej teren b. pól irygacyjnych d. Cukrowni „Chybie”.

Prognoza oddziaływania na środowisko dostosowana jest do zakresu i stopnia szczegółowości zmiany studium. Do opracowania załączono streszczenie w języku niespecjalistycznym.

1.4 Metody sporządzania opracowania

Punktem wyjścia dla określenia wpływu realizacji zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze jest rozpoznanie stanu jego zasobów biotycznych i abiotycznych na podstawie dostępnych materiałów, w szczególności opracowania ekofizjograficznego. Analizę i ocenę środowiska naturalnego przeprowadzono na podstawie dostępnych materiałów: archiwalne opracowania studialne, materiały kartograficzne oraz dane uzyskane w trakcie inwentaryzacji terenowej (zrealizowanej w dniach 17.11.2021 r. oraz 01.03.2022 r.) i opracowań, w szczególności opracowań ekofizjograficznych:

- Opracowanie ekofizjograficzne sporządzone na potrzeby Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Chybie oraz Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Chybie obręb Frelichów, obejmującego teren b. pól irygacyjnych d. Cukrowni „Chybie”, TERPLAN Sp. z o. o., Katowice, luty 2022,
- Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Chybie na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028, Chybie 2021,
- Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Chybie za 2020 rok, Chybie 2021,
- Opracowanie ekofizjograficzne sporządzone na potrzeby Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Chybie obręb Mnich, obejmującego teren za osiedlem Wspólnoty Mieszkaniowej „ZGODA” wraz ze zmianą Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Chybie, Terplan Sp. z o. o., Katowice 2020,
- Program Ograniczenia Niskiej Emisji dla Gminy Chybie, Chybie 2018,
- Opracowanie ekofizjograficzne Gminy Chybie - dla potrzeb sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

W trakcie sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko zastosowano metody opisowe, porównawcze, analityczne i waloryzacyjne. W zakresie opisu stanu środowiska posłużono się metodami analitycznymi, natomiast w zakresie prognozowania oddziaływania na środowisko na etapie realizacji zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zastosowano prognozowanie przez analogie, biorąc pod uwagę analizy i badania obszarów o podobnym zagospodarowaniu terenu, charakterze i funkcjach. Zaznacza się, że aktualnie brak formalnie obowiązującego i znormalizowanego nazewnictwa.

Załącznikiem do prognozy jest mapa, na której wskazano ustalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego o przewidywanych pozytywnych i negatywnych skutkach oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi, a także przedstawiono najważniejsze zapisy zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, ograniczające negatywne skutki realizacji

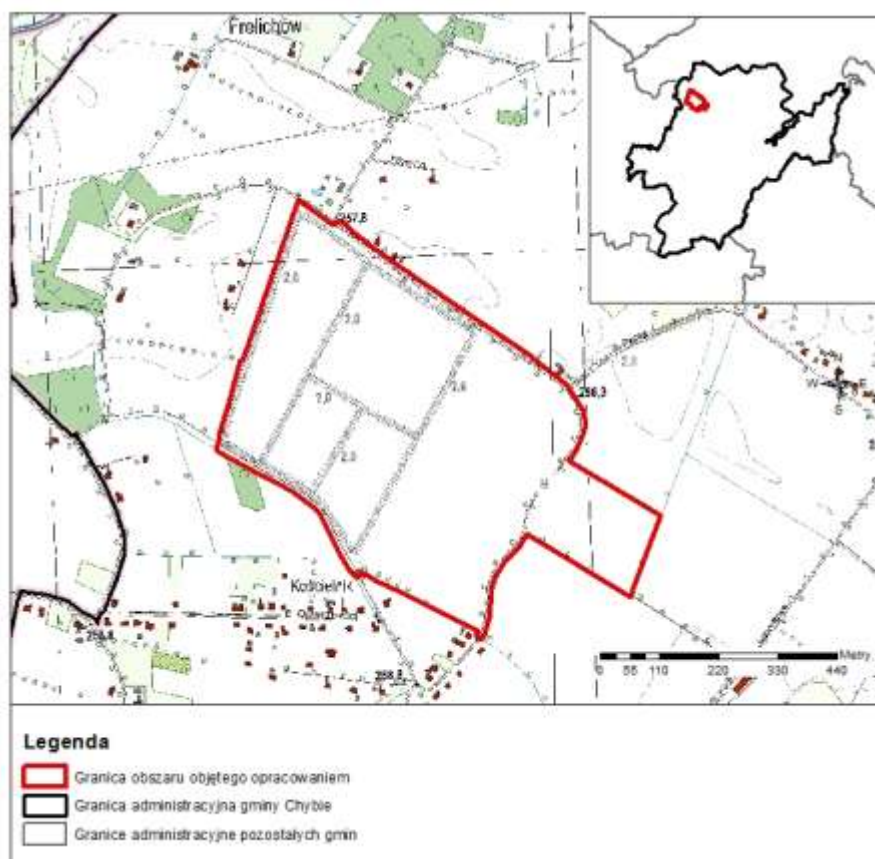
ustaleń Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Chybie obręb Frelichów, obejmującej teren b. pól irygacyjnych d. Cukrowni „Chybie”. Daje to podstawę do scharakteryzowania poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego oraz sformułowania wskazań dotyczących ochrony środowiska przed negatywnymi skutkami zmiany przeznaczenia terenu. W prognozie oceniono potencjalny wpływ ustaleń zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego na jakość środowiska przyrodniczego, a także poddano ocenie wielkość i charakter tego wpływu. Prognozę uzupełniono o sformułowane wnioski i zalecenia. Zróżnicowanie przestrzenne uwarunkowań środowiska przyrodniczego przedstawiono także na mapach tematycznych i rysunkach uzupełniających tekst niniejszego opracowania.

2 Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

2.1 Obszar objęty opracowaniem, lokalizacja i aktualne zagospodarowanie

Obszar objęty opracowaniem położony jest w południowej części województwa śląskiego, w powiecie cieszyńskim, w północno-zachodniej części gminy Chybie, w centralnej części obrębu Frelichów. Obszar ma powierzchnię około 33 ha. Jego granice wyznaczają:

- od północy – ul. Polna,
- od wschodu – ul. Polna, droga bez nazwy, rów melioracyjny,
- od południa – rów melioracyjny i droga bez nazwy,
- od zachodu – granica pól uprawnych.

Rysunek 1. Lokalizacja terenu objętego opracowaniem

Przedmiotowy teren był wykorzystywany jako pola irygacyjna i osadniki dawnej Cukrowni „Chybie”. Struktura użytkowania terenów wskazuje, iż niemal wszystkie tereny objęte opracowaniem stanowią tereny biologicznie czynne, za wyjątkiem drogi asfaltowej (ul. Polna) i niewielkiej części terenów zabudowy usługowej w budowie. Dominującym sposobem użytkowania terenu są tereny rolne.

W granicach opracowania identyfikuje się następujące użytki gruntowe:

- R - grunty orne - 18,39 ha,
- Ps - pastwiska trwałe - 0,12 ha,
- Ł - łąki trwałe - 4,59 ha,
- N - nieużytki - 7,49 ha,
- Wp - grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi - 0,64 ha,
- dr - drogi - 2,56 ha.

W granicach przedmiotowego terenu nie są zlokalizowane budynki. Zaznacza się, iż na działce nr 386/3 rozpoczęto prace związane z budową świetlicy wraz z parkingiem i krytym kortem tenisowym (dec. 418 z 16.03.21).

Głównym szlakiem komunikacyjnym dostępnym jest ulica Polna, będąca drogą powiatową nr 2632S Zabłocie-Chybie (droga klasy L) o charakterze lokalnym, która łączy się z ulicą Targową i dalej poprzez ulicę Okrężną dochodzi do ulicy Bielskiej (główniej drogi, łączącej Chybie ze Strumieniem i Bielskiem).

2.2 Aktualnie obowiązujące ustalenia planistyczne

Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Chybie przyjęte zostało uchwałą Nr XL/302/2010 Rady gminy Chybie z dnia 04 listopada 2010 r. wraz ze zmianą wprowadzoną uchwałą Nr VI/39/2015 Rady Gminy Chybie z dnia 21 kwietnia 2015 r.

Rysunek 2. Wyrys z obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

W Studium wyznaczone zostały:

1. Obszary zabudowy:
 - usługowej z dużym udziałem zieleni – obszar przestrzeni publicznej (UZ,OP),
 - drogi publicznej klasy „lokalna” (KDL)
 - drogi publicznej klasy „dojazdowa” (KDD).

2.3 Charakterystyka projektowanych zamierzeń planistycznych

Główny cel projektowanej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Chybie obręb Frelichów, obejmującej teren b. pól irygacyjnych d. Cukrowni „Chybie” to wprowadzenie obszarów: zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, zabudowy usługowej, zabudowy produkcyjno-usługowej oraz drogi klasy lokalnej i drogi klasy dojazdowej. Przeznaczenia te zostaną wprowadzone na terenach UZ OP i UZ obowiązującego Studium. Układ drogowy zostaje zasadniczo utrzymany.

Zatem w granicach opracowania wydziela się następujące kategorie obszarów ze względu na główne i dopuszczalne kierunki w przeznaczaniu terenów na poszczególne cele:

1. obszary zabudowy:
 - mieszkaniowej jednorodzinnej (M I),
 - mieszkaniowej wielorodzinnej (M II),
 - mieszkaniowo-usługowej (MU),
 - usługowej (U),
 - produkcyjno-usługowej (PU);
2. obszary komunikacji i infrastruktury technicznej:
 - drogi publiczne (KD) – KDL, KDD.

Utrzymuje się w części obszar zabudowy usługowej z dużym udziałem zieleni – UZ.

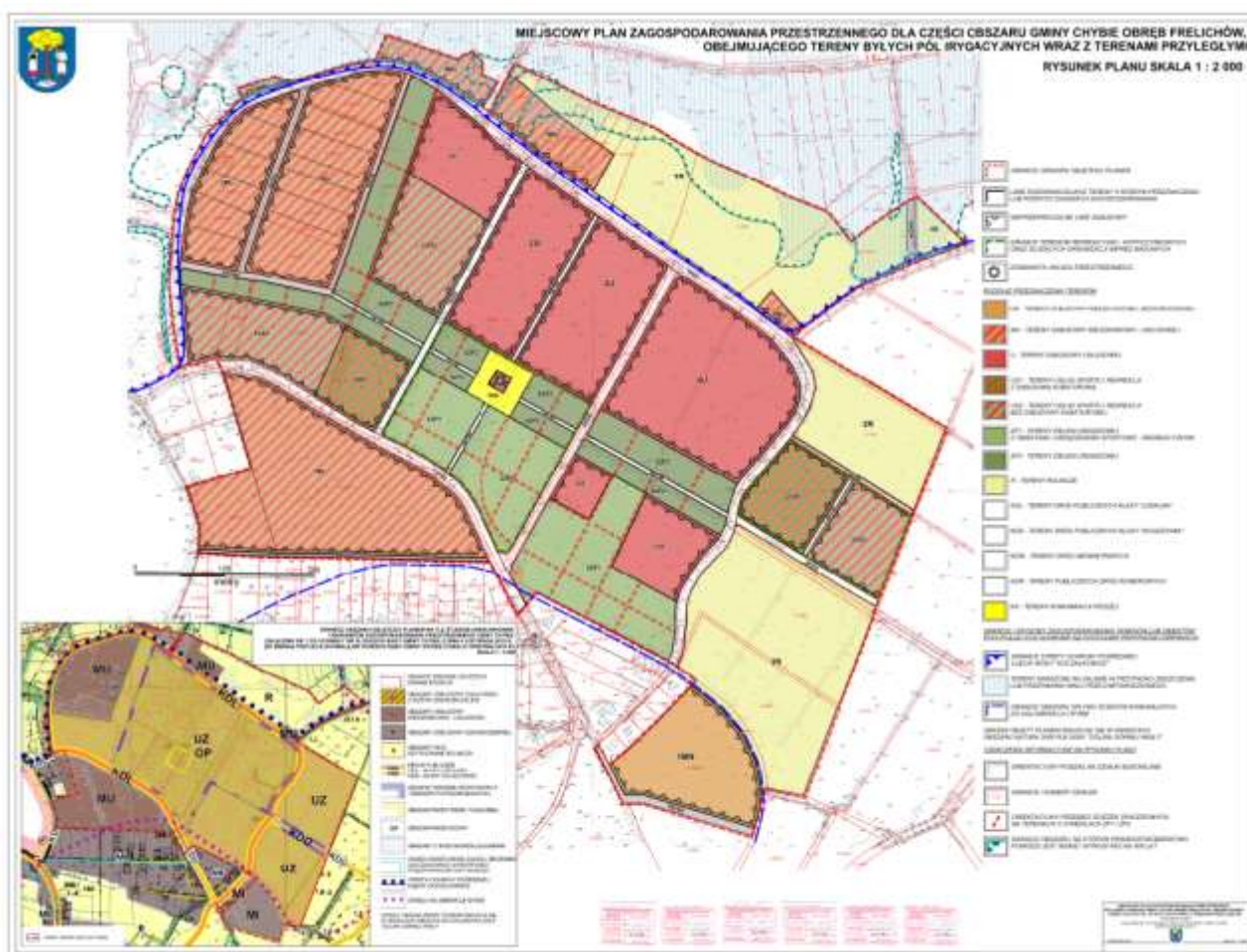
Rysunek 3. Wyrus z procedowanej Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

2.4 Powiązania projektowanej zmiany Studium z innymi dokumentami

W granicach opracowania obowiązuje Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Chybie przyjęty uchwałą Nr XV/117/2016 Rady Gminy Chybie z dnia 26 kwietnia 2016 r.

Przeznaczenie terenów objętych opracowaniem to:

- U – tereny zabudowy usługowej,
- US1 – tereny usług sportu i rekreacji z zabudową kubaturową,
- US2 – tereny usług sportu i rekreacji bez zabudowy kubaturowej,
- ZP1 – tereny zieleni urządzonej z obiektami i urządzeniami sportowo – rekreacyjnymi,
- ZP2 – tereny zieleni urządzonej,
- KDL – tereny dróg publicznych klasy „lokalna”,
- KDD – tereny dróg publicznych klasy „dojazdowa”,
- KDW – tereny dróg wewnętrznych,
- KDR – tereny publicznych dróg rowerowych,
- KX – tereny komunikacji pieszej.

Rysunek 4. Aktualnie obowiązujące ustalenia planistyczne

3 Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu (określenie, analiza, ocena)

3.1 Środowisko przyrodnicze i społeczno-gospodarcze

Zamieszczony poniżej opis środowiska przyrodniczego i społeczno-gospodarczego oparty jest na treści „Opracowanie ekofizjograficzne sporządzone na potrzeby Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Chybie oraz Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Chybie obręb Frelichów, obejmującego teren b. pól irygacyjnych d. Cukrowni „Chybie””, TERPLAN Sp. z o. o., Katowice, luty 2022.

3.1.1. Położenie geograficzne

Zgodnie z regionalizacją fizycznogeograficzną Kondrackiego¹ omawiany teren położony jest w megaregionie Region Karpacki (5), prowincji Karpaty Zachodnie (51), podprowincji Podkarpacie Północne (512) i makroregionie Kotlina Oświęcimska (512.2), w mezoregionie Dolina Górnej Wisły (512.22).

W dolinie znajduje się wiele stawów rybnych oraz zbiornik retencyjny o powierzchni 32 km² i pojemności 168 milionów m³ – Zbiornik Goczałkowicki. Na tym terenie znajduje się ostoja ptaków o znaczeniu europejskim „Dolina Górnej Wisły”.

3.1.2. Warunki klimatyczne

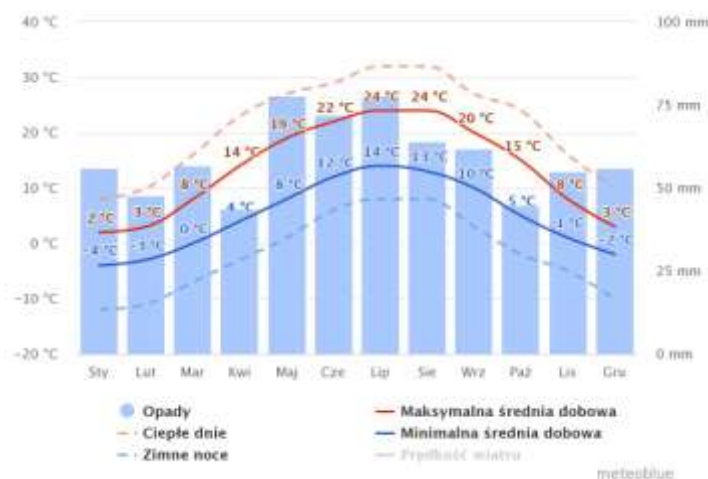
Na terenie gminy Chybie panuje klimat umiarkowany ciepły przejściowy. Charakterystycznymi elementami klimatu panującego na terenie Gminy są podwyższona wilgotność oraz duża ilość dni z występującymi zamgleniami. Oba elementy mają bezpośredni związek z położeniem Gminy nad Zbiornikiem Goczałkowickim.

Zgodnie z podziałem rolniczo-klimatycznym Polski wg R. Gumińskiego (1948) omawiany teren, jak i cała gmina, położony jest w dzielnicy XVIII podsudeckiej.

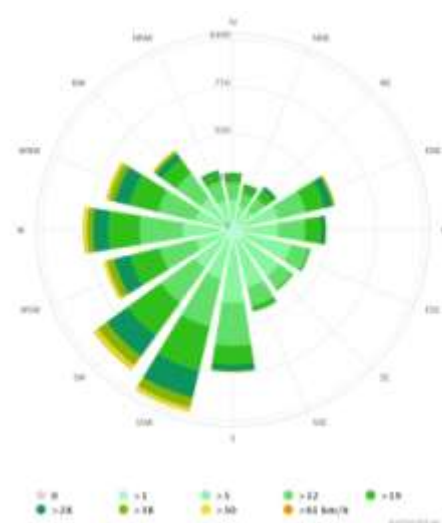
Klimat przedmiotowego terenu określić mogą poniższe dane:

- średnia roczna opadów: ok. 883 mm,
- średnia temperatura roczna: ok. 8,5 °C,
- przeważający kierunek wiatrów: SW 19 %, S 12 %,
- średnia temperatura w okresie letnim: 16 °C,
- długość okresu wegetacyjnego: 200-220 dni,
- ilość dni z mrozem: 30-35 dni,
- ilość dni z przymrozkami: 100-120 dni.

¹ Kondracki J., 2002: Geografia regionalna Polski, PWN, Warszawa.

Rysunek 5. Rozkład temperatur i opadów dla gminy Chybie (model, źródło: Meteoblue)

Rysunek 6. Róża wiatrów dla gminy Chybie (model, źródło: Meteoblue)

Najważniejszymi elementami meteorologicznymi kształtującymi warunki klimatyczne omawianego obszaru są: temperatura powietrza, opady atmosferyczne oraz stosunki anemologiczne. Wszystkie te ogólne czynniki klimatyczne modyfikowane są przez specyficzne czynniki lokalne, do których zalicza się głównie rzeźbę terenu (wysokość nad poziomem morza, nachylenie stoków, ekspozycję), charakter jego pokrycia, oraz stopień zanieczyszczenia powietrza na tym obszarze. Pod względem warunków meteorologicznych korzystnych bądź niekorzystnych dla człowieka, jego działalności oraz dla zwierząt i roślin, na przedmiotowym obszarze można wyróżnić następujące warunki topoklimatyczne:

1. korzystne warunki topoklimatyczne występują na terenach, gdzie zachodzi wymiana ciepła uniemożliwiająca powstawanie inwersji temperatury powietrza i lokalnych przymrozków, dobrze przewietrzane, należą tu głównie obszary rolnicze, powierzchnie zadrzewione obszarów płaskich i wyniesionych o ekspozycji południowej. Wśród obszarów zabudowanych, w tej kategorii oceny, znalazły się tereny równinne o zabudowie rozproszonej;
2. mniej korzystne warunki topoklimatyczne mają tereny o ekspozycji północnej i spadkach powyżej 5°, dobrze przewietrzanych, lecz słabo nasłonecznionych w półroczu zimowym, ponadto płaskie tereny rolnicze podatne na powstawanie przymrozków oraz wyżej położone części szerokich dolin rzecznych i tafle zbiorników wodnych.

Warunki anemologiczne, szczególnie istotne dla przewietrzania obszaru i stanu sanitarnego powietrza (przemieszczanie zanieczyszczeń), są uzależnione od kierunku napływu głównych mas powietrza oraz modyfikowane przez rozkład zasadniczych elementów orograficznych w analizowanym obszarze.

Na kształtowanie się klimatu na terenie gminy ma również wpływ zapylenie i zadymienie atmosfery będące konsekwencją uprzemysłowienia regionu Śląska. Kierunek i prędkość wiatru decydują o napływie zanieczyszczeń z zewnątrz, natomiast cisze niekorzystnie wpływają na przewietrzanie terenu i powodują lokalny wzrost koncentracji zanieczyszczeń.

Uciążliwym źródłem zanieczyszczeń powietrza na terenie gminy jest emisja substancji toksycznych pochodzących z procesów spalania paliw dla pokrycia potrzeb grzewczych stanowiąca źródło niskiej emisji. Podstawowym nośnikiem energii cieplnej dla istniejącej zabudowy, nie podłączonej do systemu ciepłowniczego jest paliwo stałe, przede wszystkim węgiel kamienny i koks, przy czym znaczna część mieszkańców ze względów ekonomicznych korzysta z niskiej jakości asortymentów węgla, w tym mułów węglowych. Na stan atmosfery w gminie mają również wpływ zanieczyszczenia komunikacyjne. Oddziałują na środowisko w najbliższym otoczeniu drogi, a ich wpływ gwałtownie maleje wraz z odległością. Na znacznych odcinkach dróg występują zaniżone parametry techniczne ciągów układu drogowego w stosunku do pełnionych funkcji oraz nienajlepszy stan nawierzchni. Wpływa to na ograniczanie płynności ruchu i zwiększenie poziomu emisji spalin.

Podstawowych informacji dotyczących stanu jakości powietrza dostarcza Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach. W ramach realizowanego systemu monitoringu jakości powietrza zbierane są dane dotyczące stężenia w powietrzu m.in. dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenków azotu, ozonu, tlenku węgla, benzenu czy też pyłów zawieszonych. Ze względu odległość pomiędzy przedmiotowym obszarem a stacją pomiarową - zaprezentowano dane dla stacji mobilnej Goczałkowice-Zdrój, ul. Parkowa. Dane za część roku 2019 zestawiono poniżej.

Tabela 1. Dane systemu monitoringu jakości powietrza dla stacji Goczałkowice-Zdrój, ul. Parkowa
 (źródło: WIOŚ Katowice)

	NO ₂ Dwutlenek azotu	NO _x Tlenki azotu	NO Tlenek azotu	O ₃ Ozon	O ₃ Ozon 8h2)	C ₆ H ₆ Benzen3)	PM10 Pył zawieszony PM10	PM2.5 Pył zawieszony PM2.5
	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]
Styczeń	-	-	-	-	-	-	-	-
Luty	-	-	-	-	-	-	-	-
Marzec	-	-	-	-	-	-	-	-
Kwiecień	-	-	-	-	-	-	-	-
Maj	13	16	2	53	118	0,8	25	20
Czerwiec	11	13	1	71	129	0,3	28	17
Lipiec	10	13	2	64	123	-	23	14
Sierpień	11	15	2	60	121	-	22	15
Wrzesień	12	17	3	45	105	0,7	25	18
Październik	-	-	-	-	-	-	-	-
Listopad	-	-	-	-	-	-	-	-
Grudzień	-	-	-	-	-	-	-	-
wartość średnia	(poz. dop.: 40 µg/m3)	(poz. dop.: 30 µg/m3)				(poz. dop.: 5 µg/m3)	(poz. dop.: 40 µg/m3)	(poz. doc.: 25 µg/m3; poz. dop.: 25 µg/m3)

3.1.3. Ukształtowanie terenu

Rzeźba terenu jest powiązana z budową geologiczną obszaru a także z zaszły i obecnymi procesami geomorfologicznymi. Ostateczną determinantą jest natomiast czynnik ludzki, który intensywnie modeluje powierzchnię terenu.

Według podziału na jednostki geomorfologiczne opracowanej przez Gilewską², przedmiotowy teren zlokalizowany jest w jednostce D1.b3 – Dolina Górnej Wisły – odcinek zachodni. Obszar gminy zasadniczo zlokalizowany jest w szerokim obniżeniu Wisły, gdzie wyróżnić można holocenijską terasę zalewową i bałtycką terasę nadzalewową.

Gmina jest położona w Dolinie Wisły. W całości znajduje się w obrębie stożka napływowego, tworzącego monotonną równinę, łagodnie nachyloną w kierunku północnym i północno-wschodnim. Jedynym wyraźniej zaznaczonym naturalnym elementem rzeźby jest prawe zbocze doliny Bajerki. Poza północną granicą gminy, od ujścia Bajerki w kierunku zachodnim ciągnie się wał boczny Zbiornika Goczałkowickiego. Równoległe do niego biegnie rów drenujący zawale.

Przedmiotowy obszar stanowi wyrównany teren zlokalizowany na wysokości od 257,8 m n. p. m. do 258,5 m n. p. m. Lokalne deniwelacje terenu nie przekraczają 1 m. Ze względu na dawną funkcję terenu – dawne pola irygacyjne cukrowni – obszar w większości stanowi wyrównane obszary rozgraniczone groblami (nasypaniami) o wysokości ok. 2 m.

3.1.4. Warunki geologiczne

Obszar gminy znajduje się w granicach zapadliska przedkarpackiego, w obrębie rowu tektonicznego Ruptawa - Czechowice. Zapadlisko wypełnione jest utworami miocenu. Na ich powierzchni zalegają utwory czwartorzędowe. W części spągowej są to wodnolodowcowe piaski różnoziarniste i żwiry, lokalnie gliniaste lub przewarstwione gliną, mułki i ropy zastoiskowe. Wyżej zalega warstwa osadów rzecznych (złodowacenie północnopolskie, holocen), budujących rozległy stożek napływowy Wisły (żwiry i piaski różnoziarniste, gliny lessopodobne).

Lokalnie występują osady organiczne i mineralno – organiczne (namuły gliniaste, gliny pylaste i pyły z humusem, miejscami z warstwami torfu). Głównymi utworami przypowierzchniowymi występującymi na terenie gminy Chybie są piaski, żwiry i mułki rzeczne.

Obszar objęty opracowaniem położony jest na terenie zbudowanym z plejstocenijskich piasków, żwirów i mułków rzecznych. Dna dolin Wisły i ich dopływów wypełniają mady, piaski i żwiry rzeczne z licznymi terasami akumulacyjnymi utworzonymi z mad i drobnych piasków. Średnia ich miąższość wynosi ok. 18 m.

Zgodnie z danymi Państwowego Instytutu Geologicznego (PIG-PIB) udostępnianymi przez system MIDAS (stan na dzień 02.03.2022 r.) w obrębie obszaru opracowania brak udokumentowanych złóż kopalin. Aktualnie na przedmiotowym terenie nie jest realizowana eksploatacja - brak obszarów i terenów górniczych.

3.1.5. Warunki hydrograficzne

Pod względem hydrograficznym, cały teren gminy Chybie leży w obrębie zlewni rzeki Wisły (w dorzeczu Wisły, w regionie wodnym Małej Wisły).

² Gilewska S., 1999, Rzeźba [w:] L. Starkel (red.), Geografia Polski. Środowisko przyrodnicze, PWN, Warszawa, 243–288.

Na terenie gminy Chybie znajdują się liczne zbiorniki i stawy wodne (głównie sztuczne i rybne). Poza granicami gminy, w niedalekiej odległości zlokalizowane są duże zbiorniki wodne - Jezioro Goczałkowickie i Jezioro Łąka.

Przedmiotowy teren stanowi dawne pola irygacyjne wykorzystywane niegdyś na potrzeby cukrowni. Obecnie teren pozbawiony jest istotnych zasobów wodny, jak i obiektów hydrograficznych. Na przedmiotowym obszarze brak powierzchniowych wód płynących - rzek, strug, potoków. Wzdłuż wschodniej i południowej granicy obszaru przebiegają rowy melioracyjne.

Zanieczyszczenia wód powierzchniowych powodowane jest głównie przez działalność antropogeniczną na terenie zlewni, głównie rolnictwo. Do głównych zagrożeń zasobów i jakości wód na terenie gminy Chybie należy zaliczyć:

- emisję ścieków komunalnych;
- odprowadzanie ścieków nieoczyszczonych lub niedostatecznie oczyszczonych;
- spływ powierzchniowy biogenów z pól i niewłaściwe składowanie nawozów naturalnych.

Fotografia 1. Rów melioracyjny (aktualnie suchy)

Jak wynika z Map zagrożenia powodziowego (MZP) Hydroportalu Polskiego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie³ na obszarze objętym opracowaniem nie identyfikuje się obszarów zagrożonych wystąpieniem powodzi.

Przedmiotowy teren zlokalizowany jest w zasięgu jednej Jednolitej Części Wód Powierzchniowych (JCWP) nr RW20000211179 – Zbiornik Goczałkowice – w regionie wodnym Małej Wisły, z obszarem bilansowania Mała Wisła (bez Przemszy).

Jednolita Część Wód Powierzchniowych (JCWP) nr RW20000211179 – Zbiornik Goczałkowice posiada status silnie zmienionej części wód. Jednolita część jest monitorowana. Ocena stanu za lata 2010-2012 wskazuje na stan (potencjał) ekologiczny dobry i powyżej dobrego, stan chemiczny poniżej stanu

³ <http://mapy.isok.gov.pl>

dobrego z przekroczonym stężeniem średniorocznym i ogólnym stanem złym. Antropopresja na stan wody wynika z użytkowania rolnego, oddziaływania i zagrożenia wynikającego z niskiej emisji. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego wskazuje na zagrożenie. Przewiduje się odstępstwa od celu środowiskowego dla JCWP, jakim jest dobry potencjał ekologiczny oraz dobry stan chemiczny - typ odstępstwa wynikający w art. 4 ust. 4 i 5 RDW 4(4) – 1 z terminem osiągnięcia celów środowiskowych na 2027 r. Jako uzasadnienie odstępstwa wskazuje się:

- brak możliwości technicznych,
- w zlewni JCWP występuje presja niska emisja.

W programie działań zaplanowano działanie: weryfikacja programu ochrony środowiska dla gminy, mające na celu szczegółowe rozpoznanie i w rezultacie ograniczenie tej presji tak, aby możliwe było osiągnięcie wskaźników zgodnych z wartościami dobrego stanu. Z uwagi jednak na czas niezbędny dla wdrożenia tego działania, następnie konkretnych działań naprawczych, a także okres niezbędny aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2027.

W ramach JCWP wskazuje się obszary wyznaczone na mocy art. 7 do poboru wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, jak również obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, gdzie utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie. Ponadto części wód wyznaczone są jako obszary wrażliwe na substancje biogenne.

Ogólne zagrożenia dla wód powierzchniowych stanowią zrzuty ścieków komunalnych oraz eutrofizacja powodowana wpływem sektora bytowo-komunalnego i rolnictwa. Znaczna ilość zanieczyszczeń produkowanych przez zakłady produkcyjne i przemysłowe (w tym poza granicami gminy) trafia do sieci cieków i kanałów melioracyjnych. Ładunek zanieczyszczeń wprowadzany jest także do wód powierzchniowych z opadami atmosferycznymi, a związane jest to bezpośrednio z zanieczyszczeniem powietrza. Ponadto zanieczyszczenia wód powierzchniowych pochodzą ze splukiwania powierzchni utwardzonych, na których występują zanieczyszczenia substancjami ropopochodnych (paliwa, smary).

3.1.6. Warunki hydrogeologiczne

Warunki hydrogeologiczne zostały rozpatrzone w odniesieniu do większej jednostki przestrzennej - całej gminy Chybie. Według podziału hydrogeologicznego⁴ gmina Chybie położona jest w obrębie następujących jednostek:

- region przedkarpacki i podregion przedkarpacko-śląski,
- region karpacki i podregion zewnętrznokarpacki.

Według innego podziału przedmiotowy obszar należy do regionu hydrogeologicznego XVII górnośląskiego (podregionu XVIIa centralnego) w ramach makroregionu B₁ monokliny przedsudeckiej⁵.

Przyjmując za Komentarzem do mapy hydrograficznej arkusz Pszczyzna⁶, w obrębie dolin rzecznych występują dobrze przepuszczalne czwartorzędowe utwory aluwialne o miąższości do 30 m, z których można uzyskać do 30, a nawet do 70 m³/h. Poza dolinami rzeczными występują fluwioglacjalne utwory o zmiennej miąższości i przepuszczalności z 2 - 3 warstwami wodonośnymi odizolowanymi kompleksami glin. Poniżej zalegają słabowodonośne utwory mioceńskie oraz utwory karbonu nie będące użytkowym poziomem wodonośnym.

⁴ Malinowski J. Budowa geologiczna Polski – hydrogeologia. WG, 1991.

⁵ Kleczkowski A. i in., 1978: Regionalizacja hydrogeologiczna Polski. Seminarium w Mogilanach k. Krakowa. 11-12 kwietnia 1978.

⁶ Absalon D., Jankowski A. T., Leśniok M., 2003: Komentarz do mapy hydrograficznej w skali 1:50 000. Arkusz M-34-74-B Pszczyzna. Warszawa

Naturalny obraz warunków hydrogeologicznych został zakłócony w wyniku gospodarczej działalności człowieka (górnictwo, zbiorniki wodne i kompleksy stawów).

Potencjalnym zagrożeniem dla jakości wód podziemnych jest także zawartość metali ciężkich w glebach. Degradacja wód podziemnych na przedmiotowym terenie przejawia się poprzez:

- zmniejszenie zdolności infiltracji gruntu w wyniku zabudowy powierzchni terenu oraz rozbudowy lokalnych sieci kanalizacyjnych,
- zanieczyszczanie wód podziemnych przez zrzuty ścieków komunalnych oraz eutrofizację powodowaną wpływem sektora bytowo-komunalnego i rolnictwa,
- zanieczyszczanie wód podziemnych przez zanieczyszczenia pochodzące z zakładów produkcyjnych i przemysłowych (poza granicami opracowania - ze względu na możliwość migracji zanieczyszczeń),
- zanieczyszczanie wód podziemnych pochodzących z opadów atmosferycznych i związanych bezpośrednio z zanieczyszczeniem powietrza,
- zanieczyszczanie wód podziemnych pochodzących ze spłukiwania powierzchni utwardzonych, na których występują zanieczyszczenia substancjami ropopochodnych (paliwa, smary).

Zgodnie z danymi Państwowego Instytutu Geologicznego (PIG-PIB) udostępnianymi przez system MIDAS (stan na dzień 02.03.2022 r.) przedmiotowy teren zlokalizowany jest poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP).

Obszar objęty opracowaniem znajduje się w zasięgu jednej Jednolitej Części Wód Podziemnych - PLGW2000162 w Dorzeczu Wisły, w regionie wodnym RZGW Małej Wisły RZGW Gliwice. Główną zlewnią w obrębie JCWPd jest Wisła (I). Obszar bilansowania to GL-II Mała Wisła do ujścia Przemszy. Region hydrogeologiczny Paczyńskiego (1995) określany jest jako region przedkarpacki (XIII), karpacki (XIV). W jednolitej części wód podziemnych wyróżniono 2 piętra wodonośnych.

Wody podziemne zasilane są głównie poprzez bezpośrednią infiltrację opadów atmosferycznych, a także w niewielkim stopniu poprzez infiltrację wód powierzchniowych oraz dopływ z podłoża. Zasilanie piętra fliszowego zależy głównie od charakteru litologicznego zwietrzliny i kąta nachylenia stoków. Najdogodniejsze warunki infiltracji istnieją w obrębie dolin rzecznych oraz kotlin. Przepływ wód podziemnych odbywa się w kierunku dolin rzecznych, które stanowią podstawę drenażu. Granice hydrodynamiczne biegną po działach wód podziemnych, które pokrywają się z działami wód powierzchniowych. Granicę JCWPd wyznacza zasięg zlewni Górnej Wisły od źródeł po ujście rzeki Iłownicy do Wisły oraz zlewni potoku bez nazwy przepływającego przez Strumień będącego lewobrzeżnym dopływem Wisły. Naturalnymi strefami drenażu wewnątrz JCWPd są rzeki i ciekły powierzchniowe z tym, że dla głębiej położonych warstw wodonośnych jest to głównie rzeka Wisła. Funkcję drenażu pełnią także ujęcia wód podziemnych (studnie wiercone i kopane, źródła). Kierunki krążenia wód podziemnych są często skomplikowane ze względu na wykształcenie litologiczne i tektonikę. Generalnie jednak wody wszystkich pięter/poziomów wodonośnych przepływają w kierunku naturalnych stref drenażu.⁷

Głównym zagrożeniem dla wód zarówno powierzchniowych, jak i podziemnych na przedmiotowym terenie jest niedostatecznie rozwinięty system kanalizacyjny, który objąłby zasięgiem wszystkich mieszkańców Gminy (tam gdzie jest to uzasadnione ekonomicznie i technicznie) oraz nieszczelne zbiorniki bezodpływowe. Prowadzi to do odprowadzania nieoczyszczonych ścieków komunalnych bezpośrednio do środowiska wodno-gruntowego poprzez nielegalne wyloty kanalizacji oraz nieszczelne szamba. Ścieki te są źródłem głównie zanieczyszczeń takich jak: BZT5, ChZT, azot amonowy i fosforany. Źródłem zanieczyszczeń

⁷ <https://www.pgi.gov.pl/dokumenty-pig-pib-all/psh/zadania-psh/jcwpd/jcwpd-160-172/4481-karta-informacyjna-jcwpd-nr-162/file.html>

są również wody opadowe spływające z terenów rolniczych (zawierających zwiększone ilości związków azotu wskutek nieracjonalnego stosowania gnojowicy i nawozów azotowych) oraz dróg, parkingów. Ponadto do punktowych ognisk zanieczyszczeń należą zakłady produkcyjne (poza granicami opracowania).

3.1.7. Warunki glebowo-rolnicze

Typ i charakter gleb jest związany bezpośrednio z budową geologiczną i rzeźbą terenu. Ponadto wpływ na stan i jakość gleb ma również pośrednio czynnik ludzki. Na przeważającej części obszaru gminy występują mady lekkie i średnie, są to gleby charakterystyczne dla terasów rzecznych. Gleby gminy Chybie zaliczają się do IV i szcążkowo do III klasy bonitacyjnej, podścielone są piaskiem i żwirem na głębokości od 60 do 100 cm. Zasadniczo gleby na obszarze Chybia są lekko lub średnio zakwaszone i wymagają wapnowania. Wyniki ostatnich badań gleb wykonanych przez Okręgową Stację Chemiczno-Rolniczą w Gliwicach w 1996 roku wykazały, iż nie są one zanieczyszczone lub, że posiadają nieznacznie podwyższony poziom metali.

Grunty charakteryzują się zróżnicowaną przepuszczalnością przy gruntach antropogenicznych oraz bardzo słabą przepuszczalnością przy skałach litych słabo uszczelnionych i iłach.

W granicach opracowania identyfikuje się następujące użytki gruntowe:

- R - grunty orne - 18,39 ha,
- Ps - pastwiska trwałe - 0,12 ha,
- Ł - łąki trwałe - 4,59 ha,
- N - nieużytki - 7,49 ha,
- Wp - grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi - 0,64 ha,
- dr - drogi - 2,56 ha.

Na obszarze objętym opracowaniem nie identyfikuje się obszarów zagrożonych ruchami masowymi ziemi ani terenów predysponowanych do wystąpienia osuwania się mas ziemnych.

3.1.8. Warunki przyrodniczo-krajobrazowe

W granicach przedmiotowego terenu krajobraz jest monotony, bez większych walorów wizualnych. Przedmiotowy obszar to zasadniczo równy teren dawnych pól irygacyjnych wykorzystywanych przez dawniej funkcjonującą cukrownię. Teren obecnie pokryty jest roślinnością głównie trawiastą o charakterze łąki (dawniej kośnej, obecnie bardziej zaniedbanej), wykazującej raczej spontaniczny skład gatunkowy. Ze względu na dany sposób wykorzystywania terenu jako pola irygacyjna i osadniki cukrowni, nie istnieją przesłanki, aby na przedmiotowym obszarze znajdowały się siedliska gatunków chronionych. Na obrzeżach przedmiotowego terenu, wzdłuż ul. Polnej, widoczne są pojedyncze większe drzewa i krzewy głównie z rodzin wierzbowatych, brzoźowatych, wiązowatych, a także okazy dębów czerwonych (*Quercus rubra* L.), dębów szypułkowych (*Quercus robur* L.), klonów jaworowych (*Acer pseudoplatanus* L.), róż dzikich (*Rosa canina* L.).

Brak tu zabudowy i istotniejszych elementów infrastrukturalnych. Obszar wykazuje nieznaczne walory krajobrazowe, turystyczny czy rekreacyjny. Dzięki znacznemu udziałowi terenów biologicznie czynnym przedmiotowy obszar ma charakter otwarty.

3.1.9. Biosfera

Według podziału geobotanicznego Polski⁸ gmina Chybie położona jest w obrębie następujących jednostek:

- prowincja: Niżowo-Wyżynna, Środkowoeuropejska,
- dział: Bałtycki,
- poddział: Pas Kotlin Podgórskich,
- kraina: Kotlina Sandomierska,
- okręg: Oświęcimski (Kotlina Oświęcimska).

Z kolei według klasyfikacji przyrodniczej obszar gminy Chybie zaliczony został do Krainy Śląskiej, Dzielnicy Kędzierzyńsko-Rybnickiej i Mezoregionu Pszczyńskiego. Przyrodniczo obszar ten charakteryzują rośliny piętra pogórza oraz kotlin z naturalnym zbiorowiskiem leśnym w postaci lasu grabowo-dębowego, zaś w sąsiedztwie wód lasu łęgowego, z przewagą jesionów i olch.⁹

Naturalnie występującym zbiorowiskiem roślinnym są również łąki, które mogą być wykorzystywane jako łąki pokosowe lub pastwiska. Na obszarze gminy obserwuje się oprócz zbiorowisk naturalnych również zbiorowiska wtórne powstałe w wyniku rozwoju gospodarczego. Do zbiorowisk tych należą:

- tereny upraw polowych i towarzyszących im chwastów
- tereny zieleni przydomowej
- tereny zieleni urządzonej (parki, tereny sportowe)
- roślinność towarzysząca zabudowie i szlakom komunikacyjnym
- wtórne zbiorowiska łąk i szuwarów na terenach podmokłych
- roślinność wodna i przybrzeżna stawów rybnych.

Na terenie gminy Chybie występują dwa kompleksy leśne lasów Skarbu Państwa:

- kompleks północny – lasy Nadleśnictwa Bielsko, obrębu Wapienica,
- kompleks południowy – lasy Nadleśnictwa Ustroń, obrębu Hażlach.

W wyniku długotrwałej działalności człowieka naturalny krajobraz wraz z szatą roślinną został nieomal zupełnie przeobrażony. Na całym obszarze dominuje roślinność synantropijna (czyli zbiorowiska segetalne i ruderalne) oraz roślinność półnaturalna czyli taka, która występuje na obszarach znajdujących się pod niezbyt silnymi, najczęściej okresowymi wpływami człowieka. Pomimo znacznego przeobrażenia środowiska przyrodniczego gminy na jej terenie istniejąc różnej wielkości enklawy ze zróżnicowaną florą i fauną godne zachowania i włączenia w system obszarów chronionych.

Roślinność przedmiotowego terenu ma formę roślinności trawiastej o charakterze łąki (dawniej kośnej, obecnie bardziej zaniedbanej), wykazującej raczej spontaniczny skład gatunkowy. Ze względu na dany sposób wykorzystywania terenu jako pola irygacyjna i osadniki cukrowni, nie istnieją przesłanki, aby na przedmiotowym obszarze znajdowały się siedliska gatunków chronionych. Na obrzeżach przedmiotowego terenu, wzdłuż ul. Polnej, widoczne są pojedyncze większe drzewa i krzewy głównie z rodzin wierzbowatych, brzoźowatych, wiązowatych, a także okazy dębów czerwonych (*Quercus rubra* L.), dębów szypułkowych (*Quercus robur* L.), klonów jaworowych (*Acer pseudoplatanus* L.), róż dzikich (*Rosa canina* L.).

⁸ Szafer W., Pawłowski K. Szata roślinna Polski. PWN, 1972.

⁹ <https://www.chybie.pl/> Warunki naturalne

Fotografia 2. Roślinność przedmiotowego terenu

Fotografia 3. Roślinność przedmiotowego terenu

Fotografia 4. Roślinność przedmiotowego terenu

Zwierzęta występujące na obszarze gminy Chybie to głównie gatunki typowe dla niżu polskiego nawiązujące składem gatunkowym do uwarunkowań i charakteru siedlisk. W związku z powyższym skład gatunkowy fauny stanowią przede wszystkim gatunki leśne, jak i gatunki związane z terenami otwartymi (rolnymi) i zabudowaniami. Z uwagi na charakter mawianego terenu, można tu spotkać w dużej mierze gatunki synantropijne.

Bez wątpienia świat zwierzęcy najliczniej reprezentują bezkręgowce należący do takich grup jak mięczaki, owady i pajęczaki.

Tereny otwarte

- Owady: pluskwiaki (*Homoptera*), muchówki (*Diptera*), błonkówki (*Hymenoptera*) i chrząszcze (*Coleoptera*).
- Pająki.
- Ptaki: skowronek polny (*Alauda arvensis*), czajka (*Vanellus vanellus*), pliszka siwa (*Motacilla alba*), kuropatwa (*Perdix perdix*), kawka (*Corvus monedula*), gawron (*Corvus frugilegus*), wrona siwa (*Corvus corone cornix*), bocian biały (*Ciconia ciconia*), pustułka (*Falco tinnunculus*).
- Ssaki: zające szaraki (*Lepus europeas*), liczne gryzonie (*Rodentia*) i owadożerne (*Insectivora*), krety (*Talpa europaea*), sarny (*Capreolus capreolus*), myszy polne (*Apodemus agrarius*), norniki zwyczajne - polniki (*Microtus arvalis*).

Awiofauna (ogółem)

bażanty (*Phasianus colchicus*), bociany białe (*Ciconia ciconia*), czajki (*Vanellus vanellus*), dymówki (*Hirundo rustica*), gawrony (*Corvus frugilegus*), jaskółki oknówki (*Delichon urbica*), jerzyki (*Apus apus*), kawki (*Corvus monedula*), kopciuszki (*Phoenicurus ochruros*), kosy (*Turdus merula*), kukułki (*Cuculus canorus*), kuropatwy (*Perdix perdix*), modraszki (*Cyanistes caeruleus*), pliszki siwe (*Motacilla alba*), pustułki (*Falco tinnunculus*), rudziki (*Erithacus rubecula*), sierpówki (*Streptopelia decaocto*), sikorki bogatki (*Parus major*), skowronki polne (*Alauda arvensis*), sójki (*Garrulus glandarius*), sroki (*Pica pica*),

szpaki (*Sturnus vulgaris*), wrony siwe (*Corvus corone cornix*), wróble domowe (*Passer domesticus*), zięby (*Fringilla coelebs*) a także puszczyki (*Strix aluco*) i uszatki (*Asio otus*).

Fauna rejonów zurbanizowanych Chybia ma typowy charakter fauny miejskiej i nie odbiega od fauny innych miast naszego regionu.

3.1.10. Ochrona przyrody i korytarze ekologiczne

Obszar objęty opracowaniem w całości mieści się w Obszarze Specjalnej Ochrony Dolina Górnej Wisły (PLB240001), która, jak podaje Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach, stanowi jedną z najważniejszych ostoi miejsc lęgowych i migracji ptaków w południowej Polsce, a dla kilku gatunków jest jednym z najważniejszych miejsc rozrodu w kraju. Dla obszaru obowiązują przepisy zawarte w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. 2011 nr 25 poz. 133).

Obszar Specjalnej Ochrony Dolina Górnej Wisły wyznaczony został dla ochrony 20 gatunków ptaków: perkoza dwuczubego *Podiceps cristatus*, zauszniaka *Podiceps nigricollis*, bączka *Ixobrychus minutus*, ślepowrona *Nycticorax nycticorax*, czapli purpurowej *Ardea purpurea*, gęgawy *Anser anser*, krakwy *Anas strepera*, cyranki *Anas querquedula*, płaskonosa *Anas clypeata*, głowienki *Aythya ferina*, czernicy *Aythya fuligula*, kokoszki *Gallinula chloropus*, sieweczki rzecznej *Charadrius dubius*, krwawodzioba *Tringa totanus*, mewy czarnogłowej *Larus melanocephalus*, śmieszki *Larus ridibundus*, rybitwy rzecznej *Sterna hirundo*, rybitwy białowąsej *Chlidonias hybrida*, rybitwa czarnej *Chlidonias Niger*, muchołówki białoszyjej *Ficedula albicollis*.¹⁰

Dla Obszaru Specjalnej Ochrony Dolina Górnej Wisły, będącego obszarem Natura 2000, określono plan zadań ochronnych przyjęty Zarządzeniem nr 37/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 31 grudnia 2013r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Górnej Wisły PLB240001 (Dziennik Urzędowy Województwa Śląskiego z 2014r. Poz. 117).

Jako cele działań ochronnych wymienia się w planie zadań ochronnych utrzymanie gatunków w stanie nie pogorszonej (na odpowiednim poziomie) lub poprawę ich stanu (do odpowiedniego poziomu) - określone precyzyjnie dla poszczególnych gatunków – m.in. poprzez:

- utrzymanie siedlisk gatunku dzięki funkcjonowaniu gospodarki stawowej,
- utrzymanie powierzchni stawu zarośniętej roślinnością wynurzoną, na niezmiennym poziomie przy +/- 3% tolerancji zasięgu tej powierzchni,
- poprawa wskaźników siedliskowych stanu ochrony poprzez stworzenie możliwości rozwoju szuwarów na Zbiorniku Goczałkowickim w miejscach wytypowanych przybrzeżnych i w otoczeniu zbudowanych wysp,
- utrzymanie wysp na stawach o powierzchni powyżej 10 ha,
- zwiększenie powierzchni siedliska poprzez tworzenie, co najmniej 1 lub więcej wysp na jednym lub większej liczbie obiektów stawowych wytypowanych spośród stawów o powierzchni powyżej 10ha, - stworzenie warunków do bezpiecznego wyprowadzenia lęgów.

Jako działania obligatoryjne dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk wskazuje się głównie:

1. Stosowanie tradycyjnych metod chowu i hodowli ryb w ziemnych stawach typu karpiego zgodnie z zapisami pozwoleń wodnoprawnych.
2. Zachowanie siedlisk gatunków stanowiących przedmioty ochrony w obszarze.
3. Utrzymanie ekstensywnego użytkowania trwałych użytków zielonych.

¹⁰ <http://katowice.rdos.gov.pl/life-vistula-dolina-gornej-wisly>

Przedmiotowy teren jest bardzo istotny pod względem migracji organizmów żywych, materii i informacji genetycznej. Obszar objęty opracowaniem w całości zlokalizowany jest w następujących korytarzach:

- Korytarz spójności obszarów chronionych - obszary chronione,
- Korytarz ornitologiczny ponadregionalny "Dolina górnej Wisły" wraz z przystankiem pośrednim ponadregionalnym.

Ponadto północna część przedmiotowego terenu znajduje się w świetle korytarza ekologicznego rangi krajowej "Rudy Wielkie i Dolina Górnej Wisły".

3.1.11. Dziedzictwo kulturowe

Na terenie objętym opracowaniem nie są zlokalizowane obiekty wpisane do rejestru zabytków województwa śląskiego oraz obiekty ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków.

3.2 Ocena potencjalnych zmian w środowisku w przypadku braku realizacji ustaleń zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Wprowadzone w projekcie zmiany Studium ustalenia stanowią całkowitą zmianę w stosunku do aktualnego stanu użytkowania terenu. W odniesieniu do aktualnego zagospodarowania terenu proponowane rozwiązania są całkowitym odejściem od aktualnej funkcji terenu, jednak częściowo zgodnym z polityką przestrzenną gminy w tym rejonie. Planowane przeznaczenie stanowić będzie kontynuację przeznaczeń terenów sąsiednich – od strony zachodniej i południowej z obszarem sąsiadują tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i mieszkaniowo-usługowej. Częściowo uzasadnia to ekonomicznie planowane przedsięwzięcie. Jest to również istotna zmiana względem ustaleń dotychczas obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Brak realizacji planowanej zmiany przeznaczenia terenu nie wpłynie na środowisko przyrodnicze. Tym samym brak realizacji ustaleń wynikających z opracowywanej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego nie będzie skutkować pogorszeniem się kondycji środowiska przyrodniczego, w żadnym z jego elementów składowych. Należy zaznaczyć, iż brak realizacji zamierzeń planistycznych, a tym samym brak ingerencji w dotychczasowe użytkowanie terenu, byłoby korzystne dla środowiska przyrodniczego.

4 Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Na obszarze objętym opracowaniem potencjalnymi (najistotniejszymi) źródłami negatywnego oddziaływania na środowisko mogą być: obszar zabudowy produkcyjno-usługowej, obszary zabudowy usługowej oraz drogi klasy lokalnej i drogi klasy dojazdowej. W mniejszym stopniu obszary: zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej. Przedmiotowy teren stanowi obecnie przede wszystkim tereny biologicznie czynne. Przeznaczenia te zostaną wprowadzone na terenach UZ OP i UZ obowiązującego Studium. Układ drogowy zostaje zasadniczo utrzymany.

Przedmiotowy teren stanowi obecnie przede wszystkim tereny biologicznie czynne. W granicach przedmiotowego terenu krajobraz jest monotony, bez większych walorów wizualnych. Obszar jest zasadniczo równy. To teren dawnych pól irygacyjnych wykorzystywanych przez dawniej funkcjonującą

cukrownią. Teren obecnie pokryty jest roślinnością głównie trawiastą o charakterze łąki (dawniej kośnej, obecnie bardziej zaniedbanej), wykazującej raczej spontaniczny skład gatunkowy.

Dzięki znacznemu udziałowi terenów rolniczych przedmiotowy obszar ma charakter otwarty. Niewątpliwie największą dominantą krajobrazową stanowią tereny otwarte – obszary trawiaste, które podnoszą percepcyjną wartość obszaru, jednocześnie pozytywnie wpływając na stan i jakość powietrza atmosferycznego obszaru i są odpowiednie dla migracji organizmów i materii.

Na całej powierzchni terenów biologicznie czynnych zostaną wprowadzone nowe funkcje, odmienne od funkcji obecnych, związane (częściowo lub całkowicie) z przekształceniem i zabudową terenu. Można zatem przyjąć, iż w związku z tym może dojść do przekształcenia obszarów biologicznie czynnych. Taka forma zainwestowania może ograniczyć walory przedmiotowego obszaru. Przy realizacji ustaleń zmiany Studium przerwana częściowo zostanie otwartość kompozycyjna, ograniczone zostaną walory przyrodnicze i udział powierzchni biologicznie czynnej.

Mając na względzie obecny stan środowiska przyrodniczego przedmiotowego terenu, jego przekształcenie antropogeniczne, jak również uwzględniając ograniczenia uwzględnione w zapisach zmiany Studium oraz przepisach odrębnych należy stwierdzić, iż realizacja zmiany Studium w granicach przedmiotowego terenu będzie związana ze średnim oddziaływaniem na środowisko przyrodnicze.

5 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

5.1 Zagrożenie jakości powietrza atmosferycznego oraz zagrożenie topoklimatu

Jakość powietrza atmosferycznego jest kształtowana poprzez zanieczyszczenia ze źródeł zlokalizowanych na terenie gminy (źródła wewnętrzne) oraz zanieczyszczenia nacierające z sąsiednich miast i gmin głównie tych zlokalizowanych na zachód i południowy zachód czy w mniejszym stopniu z oddalonych większych ośrodków śląskich (źródła zewnętrzne).

Układ wiatrów jest przyczyną różnego kształtowania stanu sanitarnego powietrza w regionie. Rzeczywisty stan zanieczyszczenia atmosfery badany jest przez służby sanitarno-epidemiologiczne.

Warunki aerosanitarne na terenie gminy Chybie kształtowane są przez różne źródła emisji zanieczyszczeń atmosferycznych (pyłowych i gazowych). Na pogorszenie się jakości powietrza mają między innymi wpływ zanieczyszczenia pochodzące z emitorów punktowych, a także liniowych. Do punktowych źródeł zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego należą głównie zabudowania, w obrębie których dochodzi do emisji szkodliwych związków powstających w procesie grzewczym (niska emisja). Jej największe nasilenie obserwowane jest w sezonie grzewczym. Głównymi źródłem tego rodzaju zanieczyszczeń powietrza jest spalanie paliwa stałego (węgiel, drewno opałowe, ekogroszek) oraz spalanie odpadów w piecach indywidualnych gospodarstw domowych. Na zanieczyszczenie powietrza składa się także emisja pochodząca z istniejących na terenie gminy zakładów produkcyjnych i przetwórczych.

Liniowymi źródłami emisji zanieczyszczeń są ciągi komunikacyjne, generujące do powietrza atmosferycznego zanieczyszczenia w postaci spalin samochodowych.

Zanieczyszczenia, w tym także pochodzące ze źródeł przemysłowych, mogą być tu również nawiewane z terenów sąsiednich. W granicach terenu opracowania i w jego bezpośrednim sąsiedztwie brak znaczących emiterów zanieczyszczeń powietrza. Pokrycie znacznej części obszaru gminy przez lasy, zbiorowiska leśne, zbiorniki wodne oraz agrocenozę wpływa korzystnie na warunki aerosanitarne.

Analiza cząstkowa struktury źródeł zanieczyszczeń pyłowych wykazała, że przedmiotowy obszar narażony jest na emisję z lokalnych palenisk na terenie miasta. W sąsiedztwie przedmiotowego obszaru umieszczone są czujniki, które dokonują pomiarów aktualnej temperatury i wilgotności powietrza, ciśnienia atmosferycznego, a także stężenia pyłów zawieszonych PM 1, PM 2.5 i PM10 . Najbliżej zlokalizowana jest stacja Goczałkowice-Zdrój, ul. Parkowa.

Reasumując struktura zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery na terenie gminy obejmuje głównie emisje ze źródeł energetycznych i takie zanieczyszczenia jak: pyły, dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek węgla oraz benzoalfa-piren.

Dla kształtowania się topoklimatu analizowanego terenu duże znaczenie mają panujące warunki meteorologiczne, m.in.:

1. opad atmosferyczny, który na skutek wymywania zanieczyszczeń wpływa na poprawę jakości powietrza,
2. prędkość wiatru decydująca o prędkości przemieszczania się zanieczyszczeń i przewietrzaniu terenu,
3. temperatura przy powierzchniowej warstwy powietrza, warunkująca ilość emitowanych zanieczyszczeń ze źródeł grzewczych w okresie zimowym,
4. pionowy rozkład temperatury, który decyduje o rozprzestrzenianiu się zanieczyszczeń - inwersja temperatur, kiedy temperatura powietrza rośnie wraz z wysokością, co utrudnia przemieszczaniu się zanieczyszczeń do góry, zanieczyszczenia gromadzą się wówczas w przy powierzchniowej warstwie atmosfery,
5. promieniowanie słoneczne – przemiana związków obecnych w powietrzu, powstanie zanieczyszczeń wtórnych.

5.1.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanym projekcie zmiany Studium w zakresie warunków aerosanitarne na przedmiotowym terenie przewiduje się wzrost emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza atmosferycznego. Zakłada się, istotnym emitorem mogą być obszar zabudowy produkcyjno-usługowej i obszary zabudowy usługowej a także tereny dróg publicznych. Natomiast w odniesieniu do obszarów: zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej przyjmuje się, że budynki, które powstaną będą korzystać z niskoemisyjnych lub całkowicie proekologicznych rozwiązań. Korzystnych zmian w zakresie jakości powietrza atmosferycznego można dopatrywać się w odnawialnych źródłach energii (OZE).

Ustalenia zawarte w projekcie zmiany Studium mogą wpłynąć na zmianę topoklimatu analizowanego obszaru. Realizacja i intensyfikacja zabudowy na terenach do tej pory wolnych od zainwestowania, a także wzrost powierzchni utwardzonych, kosztem zmniejszenia powierzchni pokrytej roślinnością, będzie powodować zmianę warunków mikroklimatycznych w kierunku typowym dla terenów zurbanizowanych. W wyniku realizacji ustaleń projektu zmiany Studium przewiduje się dalsze: obniżenie wilgotności powietrza, zmniejszenie prędkości wiatru, przy jednoczesnej tendencji do występowania miejsc o zwiększonej porywistości wiatru, zmniejszenie amplitudy temperatur dnia do nocy, zwiększenie tempa sływu powierzchniowego, lokalne obniżenie wilgotności gruntu.

Sezonowo, w okresie grzewczym może dochodzić do podwyższenia stężeń zanieczyszczeń energetycznych związanych z indywidualnym system grzewczym budynków - nawiewane na przedmiotowy teren spoza granic opracowania. Wpływa to na charakterystyczne dla okresu zimowego pogorszenie

warunków sanitarnych powietrza. W paleniskach domowych spalane są węgiel, drewno opałowe, a niekiedy, pomimo ogólnokrajowego zakazu, odpady komunalne (w tym opakowania z tworzyw sztucznych). Spalanie takich materiałów może być źródłem emisji wielu groźnych związków organicznych, w tym głównie dioksyn i furanów. Niska emisja powoduje wzrost stężeń dwutlenku siarki i pyłu zawieszonego w sezonie grzewczym.

5.1.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

Wprowadzone funkcje będą stanowić zmianę aktualnego sposobu użytkowania terenu z obszarów biologicznie czynnych w kierunku znacznie zurbanizowanym. Powstaną obiekty kubaturowe, które muszą być efektywnie ogrzewane, a także drogi publiczne, będące terenami o nawierzchniach szczerlnych, utwardzonych i ścieralnych, a przede wszystkim diametralnemu zmniejszeniu ulegnie udział powierzchni biologicznie czynnych.

W zakresie rozwiązań eliminujących, zapobiegających, kompensujących czy też ograniczających negatywne uciążliwości, a tym samym poprawiające stan powietrza wymienia się:

- zachowanie standardów w zakresie ilości i jakości emitowanych spalin,
- wykorzystywanie jedynie niskoemisyjnych kotłów,
- modernizację techniczną szlaków komunikacyjnych,
- realizację nowych szlaków komunikacyjnych z uwzględnieniem wysokich parametrów jakościowych dopasowanych do klasy dróg,
- realizację różnopoziomowej zieleni izolacyjnej na terenach wzdłuż szlaków komunikacyjnych,
- właściwą utylizację odpadów,
- przyłączenie i korzystanie z lokalnej sieci zaopatrującej w ciepło,
- stosowanie proekologicznych źródeł energii dla wszystkich obiektów kubaturowych,
- wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii opartych o energię słoneczną.

5.2 Zagrożenia środowiska emisją hałasu

Hałasem jest każdy niepożądany, nieprzyjemny, dokuczliwy, a nawet szkodliwy dźwięk, który praktycznie towarzyszy każdej działalności człowieka. Ochrona przed hałasem dotyczy metod i sposobów zarówno w strefie emisji (powstawania), jak i emisji (odbioru) hałasu. Zgodnie z ustawą *Prawo ochrony środowiska*, ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska poprzez utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub, co najmniej na tym poziomie oraz zmniejszenie poziomu, co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

Dopuszczalne poziomy hałasu muszą stanowić bezwzględnie przestrzeganą normę w odniesieniu do terenów chronionych określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. Nr 112). Są one zależne od funkcji urbanistycznej, jaką spełnia dany teren oraz od pory doby. Zostały one przedstawione w tabeli 1.

Tabela 2. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikiem LDWN i LN, które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem

RODZAJ TERENU	DOPUSZCZALNY DŁUGOOKRESOWY ŚREDNI POZIOM DŹWIĘKU A W DB			
	DROGI LUB LINIE KOLEJOWE		POZOSTAŁE OBIEKTY I DZIAŁALNOŚĆ BĘDĄCA ŹRÓDŁEM HAŁASU	
	L _{DWN} PRZEDZIAŁ CZASU ODNIESIENIA RÓWNY WSZYSTKIM DOBOM W ROKU	L _N PRZEDZIAŁ CZASU ODNIESIENIA RÓWNY WSZYSTKIM POROM NOCY	L _{DWN} PRZEDZIAŁ CZASU ODNIESIENIA RÓWNY WSZYSTKIM DOBOM W ROKU	L _N PRZEDZIAŁ CZASU ODNIESIENIA RÓWNY WSZYSTKIM POROM NOCY
A) TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ B) TERENY ZABUDOWY ZWIĄZANEJ ZE STAŁYM LUB CZASOWYM POBYTEM DZIECI I MŁODZIEŻY C) TERENY DOMÓW OPIEKI SPOŁECZNEJ	64	59	50	40
A) TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ I ZAMIESZKANIA ZBIOROWEGO B) TERENY ZABUDOWY ZAGRODOWEJ C) TERENY REKREACYJNO-WYPOCZYNKOWE D) TERENY MIESZKANIOWO-USŁUGOWE	68	59	55	45

Głównym źródłem hałasu na analizowanym terenie będzie działalność realizowana na obszarze zabudowy produkcyjno-usługowych i obszarach zabudowy usługowej a także komunikacja kołowa realizowana na drogach publicznych w granicach opracowania.

Na obszarach zabudowy produkcyjno-usługowej poziom hałasu będzie kształtowany w głównej mierze przez charakter procesu technologicznego, stosowanych materiałów oraz wygłuszenie obiektów. Zagrożenia akustyczne o niskim natężeniu nie stanowią obciążenia dla środowiska. Planowane w granicach opracowania obiekty mają głównie wpływ ograniczony do granic władania terenem lub maksymalnie od najbliższego sąsiedztwa.

W przypadku obszarów zabudowy usługowej natężenie hałasu będzie zależeć od charakteru realizowanej działalności usługowej.

W zakresie komunikacji kołowej emitentem hałasu są pojazdy poruszające się na drogach utwardzonych. Największy wpływ na kształtowanie poziomu hałasu drogowego mają parametry źródła, tj. parametry ruchu drogowego, natężenie ruchu, udział pojazdów ciężkich oraz prędkość pojazdów. Bardzo duży wpływ odgrywa stan techniczny pojazdów oraz stan nawierzchni drogi. Poza wymienionymi czynnikami dodatkowy wpływ na poziom emitowanego hałasu ma też płynność ruchu i styl jazdy. O wielkości natężenia hałasu decydują również: ukształtowanie terenu, odległość odbiorcy od jezdni, kształt i sposób pokrycia terenu (asfalt, beton, roślinność itp.), sposób jego zagospodarowania oraz ewentualne przeszkody. Zwiększone natężenie ruchu drogowego na terenie opracowania, poza ruchem tranzytowym, występuje w godzinach porannych i popołudniowych, w czasie dojazdów do miejsc pracy czy nauki.

W granicach przedmiotowego terenu identyfikuje się tereny podlegające ochronie akustycznej: **MI**, **MII**, gdzie dopuszczalne parametry w zakresie hałasu kształtują się jak dla terenów mieszkaniowych jednorodzinnych i wielorodzinnych.

5.2.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzonym projekcie zmiany Studium, głównymi źródłami hałasu i pogorszenia warunków akustycznych może być działalność realizowana na obszarze zabudowy produkcyjno-usługowych i obszarach zabudowy usługowej a także komunikacja kołowa realizowana na drogach publicznych w granicach opracowania. Zakłada się, iż poziom oddziaływania akustycznego będzie bezpośrednio zależny od rodzaju realizowanej działalności, specyfiki procesu technologicznego, stosowanych materiałów oraz wygłuszenie obiektów, a w przypadku dróg od natężenia ruchu, udział pojazdów ciężkich oraz prędkość pojazdów. Jako czasowe wzmożone źródła hałasu wskazać można okres realizacji szczegółowych projektów rozbudowy/modernizacji/realizacji zamierzeń planistycznych.

5.2.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

Należy zachować standardy w zakresie ochrony przed hałasem, w tym metod i sposobów zarówno w strefie emisji (powstawania), jak i imisji (odbioru) hałasu. Zgodnie z ustawą *Prawo ochrony środowiska*, ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska poprzez utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub, co najmniej na tym poziomie oraz zmniejszenie poziomu, co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

W związku z realizacją na przedmiotowym obszarze zabudowy produkcyjno-usługowych i zabudowy usługowej a także komunikacji kołowa na drogach publicznych może dojść do potencjalnego wzmożonego generowania hałasu. Szczególną uwagę należy zwrócić na tereny podlegające ochronie akustycznej: **MI**, **MII**, gdzie dopuszczalne parametry w zakresie hałasu kształtują się jak dla terenów mieszkaniowych jednorodzinnych i wielorodzinnych.

W zakresie rozwiązań eliminujących, zapobiegających, kompensujących czy też ograniczających negatywne uciążliwości wymienia się:

- określenie i realizację jak najlepszych parametrów nawierzchni dróg na przedmiotowym obszarze i ewentualne wprowadzenie ograniczeń prędkości (w zależności od odpowiednich organów), co poprawi komfort akustyczny w związku z ograniczeniem hałasu komunikacyjnego,
- wprowadzenie różnopiętrowej roślinności o charakterze izolacyjnym, która pozwoli na odseparowanie terenów potencjalnie uciążliwych akustycznie od terenów mieszkaniowych.

5.3 Zagrożenie środowiska wibracjami

Nie wskazuje się jednoznacznie istotnych źródeł wibracji na przedmiotowym terenie oraz w jego bezpośrednim otoczeniu.

5.3.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzonym projekcie zmiany Studium, głównymi emiterami wibracji będzie działalność realizowana na obszarze zabudowy produkcyjno-usługowej i obszarach zabudowy usługowej a także komunikacja kołowa realizowana na drogach publicznych w granicach opracowania. Zakłada się, iż poziom generowanych wibracji będzie bezpośrednio zależny od rodzaju realizowanej działalności, specyfiki procesu technologicznego, stosowanych materiałów oraz wygłuszenie obiektów, a w przypadku dróg od natężenia ruchu, udział pojazdów ciężkich oraz prędkość pojazdów. Jako czasowe wzmożone źródła wibracji wskazać można okres realizacji szczegółowych projektów rozbudowy/modernizacji/realizacji zamierzeń planistycznych.

5.3.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

W zakresie rozwiązań eliminujących, zapobiegających, kompensujących czy też ograniczających negatywne uciążliwości występowania wibracji wymienia się:

- o ile to możliwe, na terenach, gdzie prowadzona działalność powoduje wibracja określić charakter procesu technologicznego, stosowane materiały oraz wygłuszenie obiektów, aby generowane i wyczuwalne wibracje były ograniczone do granic władania terenem lub maksymalnie od najbliższego sąsiedztwa,
- określenie i realizację jak najlepszych parametrów nawierzchni dróg na przedmiotowym obszarze i ewentualne wprowadzenie ograniczeń prędkości (w zależności od odpowiednich organów), co poprawi komfort w związku z ograniczeniem wibracji pochodzenia komunikacyjnego.

5.4 Zagrożenie środowiska emisją niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego

Promieniowanie niejonizujące obecnie uważa się za jedno z poważniejszych zanieczyszczeń środowiska. Promieniowanie powstaje przede wszystkim w wyniku działania sieci i urządzeń elektroenergetycznych, instalacji radiokomunikacyjnych, radionawigacyjnych i radiolokacyjnych oraz innych instalacji elektrycznych.

Z punktu widzenia ochrony środowiska istotne znaczenie mają źródła liniowe na przykład linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym wynoszącym 110 kV lub wyższym oraz źródła punktowe - urządzenia emitujące elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące w zakresie częstotliwości 0,1-300 000 MHz, do których należą:

- stacje transformatorowe o napięciu znamionowym powyżej 110 kV,
- urządzenia radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne.

Intensywny rozwój źródeł pól elektromagnetycznych powoduje zarówno ogólny wzrost poziomu tła promieniowania elektromagnetycznego w środowisku, jak też powiększanie się liczby i powierzchni obszarów o podwyższonym poziomie natężenia promieniowania.

W odniesieniu do przedmiotowego terenu nie wskazuje się istotnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego.

5.4.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanym projekcie zmiany Studium, na przedmiotowym obszarze nie wskazuje się istotnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego.

5.4.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

W zakresie rozwiązań eliminujących, zapobiegających, kompensujących czy też ograniczających negatywne uciążliwości emisji niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego wymienia się ogólne zasady postępowania:

- ochronę przed promieniowaniem szkodliwym dla ludzi i środowiska zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi.

Zaznacza się, iż zagrożenie promieniowaniem niejonizującym może być stosunkowo łatwo wyeliminowane lub ograniczone poprzez zapewnienie odpowiedniej separacji przestrzennej człowieka od pól przekraczających określone wartości graniczne.

5.5 Zagrożenie powierzchni ziemi i pokrywy glebowej

Na terenach miejskich gminy występują grunty antropogeniczne, a gleby wskutek deformacji powierzchni, zmiany stosunków wodnych i zanieczyszczeń atmosferycznych zostały przekształcone (zawodnione, zakwaszone, osuszone). Ponadto znaczną powierzchnię na terenie całej gminy zajmują grunty rolne. Tereny użytkowane rolniczo znajdują się praktycznie na terenie całej gminy. Grunty charakteryzują się zróżnicowaną przepuszczalnością przy gruntach antropogenicznych oraz bardzo słabą przepuszczalnością przy skałach litych słabo uszczelnionych i ilach.

W miejscach, które uległy znacznym przekształceniom w wyniku działalności człowieka, takich jak obszary zabudowane występują grunty antropogeniczne i tereny bezglebowe. W granicach charakteryzowanego obszaru występują ponadto utwory typologicznie zaliczone do ekranosoli (gleb przykrytych). Powierzchnie przykrywające mają tu zazwyczaj postać asfaltu, bruku lub litego betonu.

Na przedmiotowym terenie nie występują obszary zagrożone osuwiskami i obszary osuwisk (według danych Systemu Osłony Przeciwosuwiskowej (SOPO) PIG).

5.5.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanym projekcie zmiany Studium znacznemu poszerzeniu ulegną powierzchnie o charakterze antropogenicznym, zurbanizowanym. Morfologia powierzchni terenu wraz z pokrywą glebową zostaną przekształcone w związku z niwelacją terenu pod zabudowę mieszkaniową, usługową, produkcyjną oraz ciągi komunikacyjne. Przekształcenia przejawiać się mogą m.in. w częściowym lub całkowitym zdarciu poziomów genetycznych, ich wymieszaniu między sobą lub wymieszaniu z materiałem obcym, zasypaniu, zagęszczeniu, nawiezieniu materiału obcego pochodzenia. Dodatkowo znacznemu zmniejszeniu ulegną powierzchnie biologicznie czynne, co skutkować będzie ograniczeniem możliwości infiltracji wód w głąb ziemi i równocześnie jest związane ze wzrostem spływu wód deszczowych z terenów utwardzonych.

5.5.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

W zakresie rozwiązań eliminujących, zapobiegających, kompensujących czy też ograniczających negatywne uciążliwości wymienia się:

- ustanowienie i zachowanie właściwego współczynnika powierzchni biologicznie czynnych, niebędących obszarami nieprzepuszczalnymi dla infiltrującej wody,
- rozsądne gospodarowanie gruntami przeznaczonymi na przekształcenie na tereny o charakterze antropogenicznym, zurbanizowanym,
- zabiegi zmierzające do zachowania bądź odtwarzania pokrywy glebowej,
- ograniczenie zabiegów niwelacyjnych jedynie do koniecznych bądź zachowanie stosunkowego urozmaicenia rzeźby terenu nawiązującej do form naturalnych, charakterystycznych dla lokalizacji obszaru.

5.6 Emisja odpadów

Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach narzuciła na gminy obowiązek przejęcia odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych oraz obiektów usługowych i produkcyjnych, a więc od dnia 1 lipca 2013 roku, gmina jest odpowiedzialna za cały proces gospodarowania odpadami. Gmina wybiera w drodze przetargu jedną firmę, której zadaniem jest odbieranie odpadów komunalnych zmieszanych (pojemniki) i segregowanych (worki) z nieruchomości zamieszkałych.

W całej gminie Chybie prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów z podziałem na papier i tekturę, metale, tworzywa sztuczne, szkło, opakowania wielomateriałowe, odpady komunalne ulegające biodegradacji, w tym odpady opakowaniowe ulegające biodegradacji, przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie, zużyte akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady zielone, odpady budowlane i rozbiórkowe, żużel i popiół.

Na terenie gminy obowiązuje również regulamin utrzymania czystości i porządku przyjęty uchwałą Nr X/66/2015 Rady gminy Chybie z dnia 20 października 2015 r. wraz ze zmianą wprowadzona uchwałą Nr XXVIII/238/2017 Rady gminy Chybie z dnia 26 lipca 2017 r. Na terenie gminy funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów znajdujący się w Mnichu przy ul. Bielskiej 23b.

5.6.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanym projekcie zmiany Studium głównym wytwórcą odpadów będzie działalność realizowana na obszarze zabudowy produkcyjno-usługowej i obszarach zabudowy usługowej oraz obszarach zabudowy mieszkaniowej (ogółem). Przeznaczenia te zostaną wprowadzone na terenie dotychczas wolnym od zainwestowania, w związku z czym powstaną nowe działalności/funkcje w granicach opracowania. Tym samym wygenerowani zostaną nowi wytwórcy odpadów.

5.6.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

W zakresie rozwiązań eliminujących, zapobiegających, kompensujących czy też ograniczających negatywne uciążliwości wskazuje się segregację i recykling odpadów zgodnie z obowiązującym w tym zakresie ustawodawstwem oraz obowiązującym w gminie systemem.

5.7 Emisja ścieków

Przedmiotowy teren nie jest obecnie uzbrojony w sieć kanalizacyjną. Znajduje się ona poza granicą opracowania przy jej południowej stronie – podłączenie domów mieszkalnych przy ul. Polnej, ścieki odprowadzane są do oczyszczalni ścieków gminy Chybie.

W przypadku niepodłączenia do kanalizacji konieczne jest korzystanie z przydomowych oczyszczalni ścieków lub ze szczelnych, wybieralnych zbiorników bezodpływowych (szamb). Niewłaściwie praktyki w eksploatacji zbiorników bezodpływowych (szamb) oraz ich wady konstrukcyjne mogą spowodować zanieczyszczenie środowiska gruntowo-wodnego.

Przy realizacji zamierzeń wprowadzenia obszaru zabudowy produkcyjno-usługowej i obszarów zabudowy usługowej oraz obszarów zabudowy mieszkaniowej (ogółem) a także terenów komunikacyjnych uwzględnia się pojawienie nowych wytwórców ścieków bytowo-gospodarczych i produkcyjnych.

5.7.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanym projekcie zmiany Studium przy podłączeniu do prawidłowo funkcjonującej sieci kanalizacyjnej oraz przy korzystaniu z odpowiednich bezodpływowych, szczelnych wbudowanych szamb, z których ścieki i osady będą systematycznie wypompowywane i wywożone przez uprawnione pojazdy asenizacyjne, nie przewiduje się możliwości zanieczyszczenia środowiska wskutek niekontrolowanej emisji ścieków bytowo-gospodarczych, jak i produkcyjnych.

5.7.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

W zakresie rozwiązań eliminujących, zapobiegających, kompensujących czy też ograniczających negatywne uciążliwości zaleca się:

- jeżeli dostępna jest odpowiednia infrastruktura właściwym jest podłączenie do lokalnej sieci kanalizacyjnej,
- korzystanie z przydomowych oczyszczalni ścieków,
- wbudowanie szamba bezodpływowego, szczelnego, do którego odprowadzane będą ścieki z domowych urządzeń kanalizacyjnych (na działkach budowlanych niemających możliwości przyłączenia do sieci kanalizacyjnej - zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie), z którego ścieki i osady będą systematycznie wypompowywane i wywożone przez uprawnione pojazdy asenizacyjne,
- korzystanie z oczyszczalni ścieków zbudowanych na potrzeby obiektów produkcyjnych oraz w zależności czy wymaga tego proces technologiczny.

Zabrania się odprowadzania ścieków do gleby, wód powierzchniowych, wód gruntowych, kanałów melioracyjnych, gdyż stanowią one zagrożenie dla środowiska.

5.8 Zagrożenia wynikające z eksploatacji kopalni

Zgodnie z danymi Państwowego Instytutu Geologicznego (PIG-PIB) udostępnianymi przez system MIDAS (stan na dzień 02.03.2022 r.) w obrębie obszaru opracowania brak udokumentowanych złóż kopalni. Aktualnie na przedmiotowym terenie nie jest realizowana eksploatacja - brak obszarów i terenów górniczych.

5.8.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanym projekcie zmiany Studium nie określa się skutków projektowanych ustaleń w tym zakresie.

5.8.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanym projekcie zmiany Studium nie określa rozwiązań eliminujących, zapobiegających, kompensujących lub ograniczających negatywne uciążliwości projektowanych ustaleń w zakresie zagrożeń środowiska wynikających z eksploatacji kopalni.

5.9 Zagrożenia wód powierzchniowych

O zagrożeniach wód powierzchniowych trudno mówić w ujęciu dla niewielkiego wycinka przestrzeni, ponieważ zanieczyszczenia, które przedostały się do środowiska wodnego nawet w oddalonej lokalizacji oddziałują na nie na całej długości cieku bądź na całej powierzchni zbiornika wodnego oraz w jego otoczeniu.

Zagrożenie dla wód powierzchniowych stanowią zrzuty ścieków komunalnych i produkcyjnych oraz eutrofizacja powodowana wpływem sektora bytowo-komunalnego i rolnictwa. Znaczna ilość zanieczyszczeń produkowanych przez zakłady produkcyjne może trafiać do rzek i kanałów. Ładunek zanieczyszczeń wprowadzany jest także do wód powierzchniowych z opadami atmosferycznymi, a związane jest to bezpośrednio z zanieczyszczeniem powietrza. Ponadto zanieczyszczenia wód powierzchniowych pochodzą ze spłukiwania powierzchni utwardzonych, na których występują zanieczyszczenia substancjami

ropopochodnych (paliwa, smary). Grunt charakteryzuje się zróżnicowaną przepuszczalnością wynikającą z występowania gleb przekształconych mechanicznie (o wymieszanych profilach genetycznych i/lub o skróconym profilu) oraz gleb antropogenicznych.

Przedmiotowy teren stanowi dawne pola irygacyjne wykorzystywane niegdyś na potrzeby cukrowni. Obecnie teren pozbawiony jest istotnych zasobów wodny, jak i obiektów hydrograficznych. Na przedmiotowym obszarze brak powierzchniowych wód płynących - rzek, strug, potoków. Wzdłuż wschodniej i południowej granicy obszaru przebiegają rowy melioracyjne.

5.9.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanym projekcie zmiany Studium stan czystości wód płynących powierzchniowych i gruntowych jest zagrożony ze względu na wpływ działalności antropogenicznej. W tym zakresie istotne znaczenie mają zanieczyszczenia związane z nieprawidłowo funkcjonującą siecią kanalizacyjną bądź niewłaściwie funkcjonującym zbiornikiem wbudowanym na ścieki (szambo), bezprawnym wprowadzaniem nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych lub gruntu, charakterem realizowanej działalności (w szczególności produkcyjnej i produkcyjno-usługowej) na poszczególnych terenach, uprzemysłowieniem terenu, zanieczyszczenia powstające ze splukiwania powierzchni utwardzonych, stosowanie nawozów naturalnych i chemii w rolnictwie, zanieczyszczeniem składnikami biogennymi pochodzenia rolniczego prowadzące do eutrofizacji (wzrostu żyzności wód), a także metalami ciężkimi wskutek stosowania nawozów nieorganicznych oraz fosforanami, azotanami i pestycydami.

Realizacja ocenianego projektu będzie zatem związana z potencjalnym utrzymaniem opisanych powyżej zjawisk bądź ich kumulacją. Pełna realizacja zamierzeń planistycznych może przyczynić się do nieznacznego pogorszenia istniejącego stanu wód powierzchniowych i gruntowych.

5.9.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

W zakresie rozwiązań eliminujących, zapobiegających, kompensujących czy też ograniczających negatywne uciążliwości zaleca się:

- jeżeli dostępna jest odpowiednia infrastruktura właściwym jest podłączenie do lokalnej sieci kanalizacyjnej,
- korzystanie z przydomowych oczyszczalni ścieków,
- wbudowanie szamba bezodpływowego, szczelnego, do którego odprowadzane będą ścieki z domowych urządzeń kanalizacyjnych (na działkach budowlanych niemających możliwości przyłączenia do sieci kanalizacyjnej - zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie), z którego ścieki i osady będą systematycznie wypompowywane i wywożone przez uprawnione pojazdy asenizacyjne,
- korzystanie z oczyszczalni ścieków zbudowanych na potrzeby obiektów produkcyjnych oraz w zależności czy wymaga tego proces technologiczny.
- ujęcie i oczyszczenie ścieków (w tym wód opadowych i roztopowych z powierzchni zagrożonych zanieczyszczeniem) do poziomów określonych w przepisach z zakresu ustawy Prawo wodne,
- wykonanie nawierzchni terenów komunikacji, w tym terenów dróg i ulic, jako szczelnych, w sposób uniemożliwiający przenikanie zanieczyszczeń ropopochodnych do podłoża i wód gruntowych,
- właściwe przechowywanie odpadów powstających na poszczególnych terenach, ich segregację i przekazywanie odpadów podmiotom odpowiedzialnych za ich wywóz.

5.10 Zagrożenia wód podziemnych

Do źródeł zagrożeń dla jednolitych części wód podziemnych na przedmiotowym terenie należą następujące źródła i typy zanieczyszczeń:

1. powierzchniowe – głównie nieskanalizowane obszary zabudowy z odprowadzaniem ścieków bytowych do gruntu. Skażenia wód charakteryzują się podwyższoną zawartością związków azotowych, chlorków i podwyższonego stężenia metali ciężkich.
2. punktowe:
 - składowiska odpadów komunalnych i przemysłowych (podwyższone stężenia związków azotu, fosforu, metali ciężkich i wysokie BZT5 i ChZT7) – bezpośrednio nie wskazane na przedmiotowym terenie, jednakowoż nawet oddalone oddziałują na JCWPd,
 - oczyszczalnie ścieków, fermy hodowlane są również źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych – bezpośrednio nie wskazane na przedmiotowym terenie, jednakowoż nawet oddalone oddziałują na JCWPd,
 - magazyny i stacje paliw – nieszczelność zbiorników powoduje przesiąkanie produktów ropopochodnych – bezpośrednio nie wskazane na przedmiotowym terenie, jednakowoż nawet oddalone oddziałują na JCWPd.
3. liniowe:
 - ciekі powierzchniowe, zasilające wody podziemne w obszarze drenażu górniczego – bezpośrednio nie wskazane na przedmiotowym terenie, jednakowoż nawet oddalone oddziałują na JCWPd,
 - transport drogowy – źródłem zanieczyszczeń są głównie spływy powierzchniowe i roztopowe z dróg oraz rzuty substancji niebezpiecznych, związane z wypadkami i uszkodzeniami pojazdów. Wody podziemne wykazują podwyższone zawartości chlorków, fosforanów i metali ciężkich.

W związku z powyższym szczególnie istotne jest właściwe kształtowanie gospodarki wodno-ściekowej na tym obszarze. Wszelkie działania muszą uwzględniać ochronę wód podziemnych oraz powierzchniowych, tak aby nie stanowiły dodatkowych zagrożeń.

5.10.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Przyjmując ustalenia zawarte w sporządzanym projekcie zmiany Studium głównym zagrożeniem jakości wód podziemnych potencjalnie są zanieczyszczenia obszarowe powodowane przez:

- niedostatecznie rozwinięty, nieszczelny system kanalizacji i oczyszczalni ścieków,
- nieodpowiednie, nieszczelne zbiorniki przydomowe na ścieki,
- odprowadzanie do wód powierzchniowych i gruntu nieoczyszczonych ścieków,
- infiltrację do gruntu wód ze spływu powierzchniowego z terenów dróg,
- niewłaściwe składowanie odpadów.

5.10.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

W zakresie rozwiązań eliminujących, zapobiegających, kompensujących czy też ograniczających negatywne uciążliwości zaleca się:

- jeżeli dostępna jest odpowiednia infrastruktura właściwym jest podłączenie do lokalnej sieci kanalizacyjnej,
- korzystanie z przydomowych oczyszczalni ścieków,
- wbudowanie szamba bezodpływowego, szczelnego, do którego odprowadzane będą ścieki z domowych urządzeń kanalizacyjnych (na działkach budowlanych niemających możliwości

przyłączenia do sieci kanalizacyjnej - zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie), z którego ścieki i osady będą systematycznie wypompowywane i wywożone przez uprawnione pojazdy asenizacyjne,

- korzystanie z oczyszczalni ścieków zbudowanych na potrzeby obiektów produkcyjnych oraz w zależności czy wymaga tego proces technologiczny.
- ujęcie i oczyszczenie ścieków (w tym wód opadowych i roztopowych z powierzchni zagrożonych zanieczyszczeniem) do poziomów określonych w przepisach z zakresu ustawy Prawo wodne,
- wykonanie nawierzchni terenów komunikacji, w tym terenów dróg i ulic oraz obiektów i urządzeń obsługi komunikacji, jako szczelnych, w sposób uniemożliwiający przenikanie zanieczyszczeń ropopochodnych do podłoża i wód gruntowych,
- właściwe przechowywanie odpadów powstających na terenach usługowych, ich segregację i przekazywanie odpadów podmiotom odpowiedzialnych za ich wywóz.

5.11 Zagrożenie przyrody i krajobrazu

W granicach przedmiotowego terenu krajobraz jest monotony, bez większych walorów wizualnych. Przedmiotowy obszar to zasadniczo równy teren dawnych pól irygacyjnych wykorzystywanych przez dawniej funkcjonującą cukrownię. Teren obecnie pokryty jest roślinnością głównie trawiastą o charakterze łąki (dawniej kośnej, obecnie bardziej zaniedbanej), wykazującej raczej spontaniczny skład gatunkowy. Ze względu na dany sposób wykorzystywania terenu jako pola irygacyjna i osadniki cukrowni, nie istnieją przesłanki, aby na przedmiotowym obszarze znajdowały się siedliska gatunków chronionych. Na obrzeżach przedmiotowego terenu, wzdłuż ul. Polnej, widoczne są pojedyncze większe drzewa i krzewy głównie z rodzin wierzbowatych, brzoźowatych, wiązowatych, a także okazy dębów czerwonych (*Quercus rubra* L.), dębów szypułkowych (*Quercus robur* L.), klonów jaworowych (*Acer pseudoplatanus* L.), róż dzikich (*Rosa canina* L.).

Brak tu zabudowy i istotniejszych elementów infrastrukturalnych. Obszar wykazuje nieznaczne walory krajobrazowe, turystyczny czy rekreacyjne. Dzięki znacznemu udziałowi terenów biologicznie czynnym przedmiotowy obszar ma charakter otwarty.

Wskazuje się tu wartość krajobrazową obszaru na poziomie umiarkowanym, a jako najistotniejsze wartości przyrodnicze można tutaj wskazać przede wszystkim udział powierzchni biologicznie czynnych – otwartych.

Obecnie nie wskazuje się istotnych barier przestrzennych. Po realizacji zamierzeń planistycznych rozległymi barierami przestrzennymi będą przede wszystkim tereny zabudowy produkcyjnej.

5.11.1. Ocena skutków projektowanych ustaleń

Na obszarze objętym opracowaniem potencjalnymi (najistotniejszymi) źródłami negatywnego oddziaływania na środowisko mogą być: obszar zabudowy produkcyjno-usługowej, obszary zabudowy usługowej oraz drogi klasy lokalnej i drogi klasy dojazdowej. W mniejszym stopniu obszary: zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej. Przedmiotowy teren stanowi obecnie przede wszystkim tereny biologicznie czynne. Jako zagrożenie dla przyrody i krajobrazu wskazuje się nasiloną urbanizację w postaci poszerzenia i intensyfikacji obszarów wymienionych powyżej.

Zmiana przeznaczenia terenu spowoduje ograniczenia zasobów przyrodniczych w stopniu średnim. Na całej powierzchni opracowania, a więc na terenach biologicznie czynnych, zostaną wprowadzone nowe funkcje, odmienne od funkcji obecnych, związana z przekształceniem i zainwestowaniem terenu. Pogorszenie warunków środowiska naturalnego i jakości krajobrazu określa się w stopniu średnim. Wskutek realizacji inwestycji na tym terenie zmienią się warunki środowiska naturalnego i jakość krajobrazu. Zmniejszeniu ulegnie powierzchnia biologicznie czynna, szata roślinna zostanie zmodyfikowana, naturalny spływ powierzchniowy będzie odbywał się po nawierzchniach szczelnych, przewiduje się dodatkowe wytwarzanie odpadów, ścieków, zanieczyszczeń pyłowych i gazowych powietrza.

Wprowadzanie pozaprzyrodniczych form zagospodarowania będzie związane z zajęciem powierzchni biologicznie czynnych i dostosowaniem / usunięciem porastającej jej roślinności. Lokalnie realizacja ustaleń zmiany Studium może być związana z koniecznością wycinki zieleni (drzew i krzewów). Wraz z zajęciem terenów biologicznie czynnych, potencjalnie zamieszkująca je fauna zostanie częściowo wyparta na tereny przyległe. Należy mieć na uwadze, aby realizacja ustaleń zmiany Studium nie stwarzała zagrożenia dla ogólnego stanu lokalnych populacji gatunków chronionych.

Mając na względzie obecny stan środowiska przyrodniczego przedmiotowego terenu, jego przekształcenie antropogeniczne, jak również uwzględniając ograniczenia uwzględnione w zapisach zmiany Studium oraz przepisach odrębnych należy stwierdzić, iż realizacja zmiany Studium w granicach przedmiotowego terenu będzie związana ze średnim oddziaływaniem na środowisko przyrodnicze.

5.11.2. Rozwiązania eliminujące, zapobiegające, kompensujące lub ograniczające negatywne uciążliwości

W zakresie rozwiązań eliminujących, zapobiegających, kompensujących czy też ograniczających negatywne uciążliwości wymienia się:

- powszechne i współzależne uwzględnienie uwarunkowań przyrodniczych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- ochronę różnorodności biologicznej obszarów niezdegradowanych, które stanowią główny potencjał przyrodniczy obszaru,
- ustanowienie i zachowanie właściwego współczynnika powierzchni biologicznie czynnych,
- umożliwieniu migracji organizmów,
- przeprowadzanie koniecznych wycinek drzew i krzewów poza okresami lęgowymi,
- ograniczeniu nadmiernej emisji zanieczyszczeń do środowiska (zanieczyszczeń powietrza, ścieków komunalnych, odpadów komunalnych, emisji hałasu),
- monitoring stanu środowiska w jego komponentach takich jak stan zanieczyszczeń atmosfery oraz wód powierzchniowych.

5.12 Zagrożenie biosfery

Biosfera obszaru objętego opracowaniem została omówiona w punkcie 3.1.9. Biosfera. Zawarte w projekcie zmiany Studium proponowane rozwiązania są odejściem od aktualnej funkcji terenu. Obecnie przedmiotowy teren to obszar biologicznie czynny, otwarty, wykorzystywany rolniczo jako pola uprawne. Na całej powierzchni zmiany Studium, a więc na terenach biologicznie czynnych, zostaną wprowadzone nowe funkcje, odmienne od funkcji obecnych, związana z przekształceniem i zainwestowaniem terenu. Proponowane formy zainwestowania ograniczą walory przyrodnicze i krajobrazowe przedmiotowego obszaru.

Na obszarze objętym opracowaniem potencjalnymi (najistotniejszymi) źródłami negatywnego oddziaływania na środowisko mogą być: obszar zabudowy przemysłowo-usługowej, obszary zabudowy usługowej a także tereny dróg publicznych. W mniejszym stopniu teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej. Przedmiotowy teren stanowi obecnie przede wszystkim tereny biologicznie czynne. Jako zagrożenie dla przyrody i krajobrazu wskazuje się nasiloną urbanizację w postaci poszerzenia i intensyfikacji obszarów wymienionych powyżej. Wprowadzanie pozaprzrodniczych form zagospodarowania będzie związane z zajęciem powierzchni biologicznie czynnych i usunięciem porastającej jej roślinności. Wraz z zajęciem terenów biologicznie czynnych, potencjalnie zamieszkująca je fauna kręgowców zostanie wyparta na tereny przyległe.

Przy projektowaniu rozwiązań planistycznych oraz na etapie realizacji ustaleń szczególną uwagę należy zwrócić na:

- utrzymanie możliwie jak największego odsetka powierzchni biologicznie czynnych,
- zapobieganie przekształcania doliny cieków, rowów melioracyjnych i ich otoczenia,
- zapobieganie fragmentacji i degradacji siedlisk,
- zachowanie efektywnego przejścia w świetle korytarza ekologicznego dla migracji organizmów i materii.

Mając na względzie obecny stan środowiska przyrodniczego przedmiotowego terenu, jego przekształcenie antropogeniczne, jak również uwzględniając ograniczenia uwzględnione w zapisach zmiany Studium oraz przepisach odrębnych należy stwierdzić, iż realizacja zmiany Studium w granicach przedmiotowego terenu będzie związana ze średnim oddziaływaniem na środowisko przyrodnicze.

5.13 Zagrożenia obszaru NATURA 2000

Obszar objęty opracowaniem w całości mieści się w Obszarze Specjalnej Ochrony Dolina Górnej Wisły (PLB240001), która, jak podaje Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach, stanowi jedną z najważniejszych ostoi miejsc lęgowych i migracji ptaków w południowej Polsce, a dla kilku gatunków jest jednym z najważniejszych miejsc rozrodu w kraju. Dla obszaru obowiązują przepisy zawarte w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. 2011 nr 25 poz. 133).

Obszar Natura 2000 Dolina Górnej Wisły PLB240001 został wyznaczony dla ochrony:

- A005 perkoz dwuczuby *Podiceps cristatus*,
- A008 zausznik *Podiceps nigricollis*,
- A022 bączek *Ixobrychus minutus*,
- A023 ślepowron *Nycticorax nycticorax*,
- A029 czapla purpurowa *Ardea purpurea*,
- A043 gęgawa *Anser anser*,
- A051 krakwa *Anas strepera*,
- A055 cyranka *Anas querquedula*,
- A056 płaskonos *Anas clypeata*,
- A059 głowienka *Aythya ferina*,
- A061 czernica *Aythya fuligula*,
- A123 kokoszka *Gallinula chloropus*,
- A136 sieweczka rzeczna *Charadrius dubius*,
- A162 krwawodziób *Tringa tetanus*,

- A176 mewa czarnogłowa *Larus melanocephalus*,
- A179 śmieszka *Chroicocephalus ridibundus*,
- A193 rybitwa rzeczna *Sterna hirundo*,
- A196 rybitwa białowąsa *Chlidonias hybrida*,
- A197 rybitwa czarna *Chlidonias niger*,
- A321 muchołówka białoszyja *Ficedula albicollis*.

Dla Obszaru Specjalnej Ochrony Dolina Górnej Wisły, będącego obszarem Natura 2000, określono plan zadań ochronnych przyjęty Zarządzeniem nr 37/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 31 grudnia 2013r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Górnej Wisły PLB240001 (Dziennik Urzędowy Województwa Śląskiego z 2014r. Poz. 117).

Celem działań ochronnych wskazanymi w ww. zarządzeniu jest utrzymanie wymienionych gatunków ptaków w stanie niepogorszonym, tj. co najmniej na poziomie stwierdzonym w ramach prac nad przedmiotowym planem lub lepszym jeżeli stan ten został oceniony na FV (właściwy) bądź U1 (niezadowolający) lub poprawę jeżeli stan ochrony oceniono na U2 (zły).

Przyjmując za *Uzasadnieniem do zarządzenia Nr 37 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 31 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Górnej Wisły PLB 240001*: Podczas analizy czynników powodujących lub mogących stanowić potencjalne zagrożenia dla zachowania gatunków we właściwym stanie ochrony, zidentyfikowano zarówno zagrożenia istniejące jak i potencjalne. Nasilanie się wskazanych w Zarządzeniu czynników może przyczynić się do pogorszenia stanu ochrony gatunków i ich siedlisk.

ZAGROŻENIE ISTNIEJĄCE I POTENCJALNE	OKREŚLENIE CZY REALIZACJA ZMIANY SUIKZP MOŻE MIEĆ BEZPOŚREDNI WPŁYW NA POSZCZEGÓLNE PUNKTY
JAKO ZAGROŻENIA ISTNIEJĄCE DLA GATUNKÓW PTAKÓW ZWIĄZANYCH Z SIEDLISKIEM WODNYM I WODNOBŁOTNYM ZIDENTYFIKOWANO:	
• WĘDKARSTWO, TURYSTYKA PIESZA, JAZDA KONNA I JAZDA NA POJAZDACH NIEZMOTORYZOWANYCH, RAJDOWE KIEROWANIE POJAZDAMI ZMOTORYZOWANYMI, OBSERWOWANIE PRZYRODY, KTÓRE POWODUJĄ PŁOSZENIE PTAKÓW W POKLIŹU ICH MIEJSC ŁĘGOWYCH I ŻEROWANIA,	-
• ZANIECHANIE GOSPODARKI WODNEJ ORAZ ZMNIJSZENIE LUB UTRATA OKREŚLONYCH CECH SIEDLISKA POWODUJĄCE ZANIK SZUWARÓW, DEGRADACJĘ I ZANIK SIEDLISK,	-
• OBCE GATUNKI INWAZYJNE, KTÓRYCH EKSPANSJA (RDESTOWCE, NIECIERPEK GRUCZOŁOWATY) W DOLINACH RZEK I CIEKÓW, NA BRZEGACH ZBIORNIKÓW I NA WYSPACH POWODUJĄCE ZANIKANIE SIEDLISK,	-
• EROZJA POWODUJĄCA NISZCZENIE SIEDLISK ŁĘGOWYCH W WYNIKU ROZMYWANIA WYSP PRZEZ FALE,	-
• ZANIECHANIE LUB BRAK KOSZENIA ŁĄK PODMOKŁYCH, KTÓRE POWODUJĄ UTRATĘ SIEDLISK W WYNIKU SUKCESJI,	+
• ZALEWANIE WODĄ STAWU W OKRESIE ŁĘGOWYM, KIEDY PTAKI ZAŁOŻYŁY GNIAZDO NA DNIĘ STAWU OKRESOWO NIEZALANEGO POWODUJĄCE ZNISZCZENIE SIEDLISKA I UTRATĘ ŁĘGU.	-
JAKO ZAGROŻENIA POTENCJALNE, DLA GATUNKÓW PTAKÓW ZWIĄZANYCH Z SIEDLISKIEM WODNYM I WODNO-BŁOTNYM, KTÓRE WYSTĘPUJĄ INCYDENTALNIE BĄDŹ, KTÓRYCH NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NIE ZOSTAŁO JEDNOZNACZNIE POTWIERDZONE ZIDENTYFIKOWANO:	
• WYSTĘPOWANIE ŚCIEŻEK, SZLAKÓW PIESZYCH, SZLAKÓW ROWEROWYCH W MIEJSCACH ŁĘGOWYCH I ŻEROWANIA, WYKONYWANIE POŁOWAŃ, KIEDY PTAKI JESZCZE WODZĄ MŁODE LUB PRZEBYWAJĄ Z PISKLETAMI W GNIEŹDZIE, UPRAWIANIE ŻEGLARSTWA W MIEJSCACH PIERZENIA SIĘ PERKOZÓW 4/7 ORAZ LOTNIARSTWO, SZYBOWNICTWO, PARALOTNIARSTWO, BALONIARSTWO, BLISKA LOKALIZACJA LOTNISK I KORYTARZE POWIETRZNYCH TO DZIAŁANIA, KTÓRE MOGĄ POWODOWAĆ PŁOSZENIE PTAKÓW,	-
• WYSTĘPOWANIE ORAZ LOKALIZACJA NOWYCH NAWIETRZNYCH LINII ELEKTRYCZNYCH I TELEFONICZNYCH ORAZ PRODUKCJA ENERGII WIATROWEJ POPRZEC LOKALIZACJĘ TURBIN MOŻE POWODOWAĆ ZWIĘKSZONĄ ŚMIERTELNOŚĆ WŚRÓD PTAKÓW,	-
• DRAPIEŻNICTWO ZE STRONY NORKI AMERYKAŃSKIEJ I JENOTA, A TAKŻE LISA MOŻE SPOWODOWAĆ PŁOSZENIE, NISZCZENIE ŁĘGÓW ORAZ ZWIĘKSZONĄ ŚMIERTELNOŚĆ PTAKÓW MŁODYCH I DOROSŁYCH,	-
• MODYFIKOWANIE AKWENÓW WÓD STOJĄCYCH NA SKUTEK NIEKORZYSTNEJ SYTUACJI MAKROEKONOMICZNEJ, ZMIANA STAWÓW NA OŚRODKI REKREACYJNE, A TAKŻE WYPEŁNIANIE ROWÓW, TAM, STAWÓW, SADZAWEK, BAGIEN LUB TORFIAŃEK I REGULOWANIE (PROSTOWANIE) KORYT RZECZNYCH I ZMIANA ICH PRZEBIEGU MOŻE SPOWODOWAĆ UTRATĘ SIEDLISK I MIEJSC ŻEROWANIA,	-
• WYPALANIE ISTNIEJĄCEJ ROŚLINNOŚCI ORAZ NIEWŁAŚCIWA GOSPODARKA ROŚLINNOŚCIĄ WODNĄ I PRZYBRZEŻNĄ	+ / -

POLEGAJĄCA NA CAŁKOWITEJ LIKWIDACJI SZUWARÓW, TWORZENIE ZABUDOWY ROZPROSZONEJ W OTOCZENIU ZBIORNIKÓW WODNYCH I STAWÓW ORAZ ŁĄK MOŻE DOPROWADZIĆ DO DEGRADACJI I UTRATY SIEDLISK.	
---	--

Dnia 3 lutego 2022 r. przystąpiono do zmiany celów działań ochronnych. Projekt zmian zarządzenia został przekazany do konsultacji społecznych zakończonych 2 maja 2022 r. Obecnie projekt zmiany planu zadań ochronnych jest w trakcie konsultacji z Wojewodą Śląskim.

Przystąpienie do opracowania powyższej zmiany planu zadań ochronnych wynika z konieczności weryfikacji załącznika określającego cele działań ochronnych. Komisja Europejska w 2021 r. wskazała wytyczne w zakresie właściwego formułowania celów działań ochronnych na obszarach Natura 2000 oraz konieczności ich uwzględniania w procedurze oceny oddziaływania na środowisko prowadzonej na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Szczegółowy opis sposobu ich ustalania zawiera § 3 pkt 5 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r., poz. 186 z późn. zm.).

W związku z tym, przyjmuje się następujące założenia do sporządzenia zmiany planu zadań ochronnych dla obszar Natura 2000 Dolina Górnej Wisły PLB240001 w odniesieniu do celów zadań ochronnych.

1. Założenia podstawowe:

1) ustalenie celów działań ochronnych winno umożliwiać monitoring i weryfikację ich osiągnięcia, z uwzględnieniem:

- konieczności utrzymania właściwego stanu ochrony, likwidacji, ograniczenia istniejących lub potencjalnych zagrożeń dla przedmiotu ochrony lub zapobieżenia im - jeżeli obecny stan przedmiotów ochrony w obszarze został oceniony jako właściwy,
- potrzeby osiągnięcia właściwego stanu ochrony, konieczności likwidacji, ograniczenia istniejących lub potencjalnych zagrożeń odpowiedzialnych za niewłaściwy stan ochrony przedmiotu ochrony lub zapobieżeniu im - jeżeli obecny stan przedmiotów ochrony w obszarze został oceniony jako niezadowolający lub zły, z wyjątkiem sytuacji, gdy ze względów przyrodniczych jest niemożliwe lub nieuzasadnione polepszenie tego stanu,
- konieczności uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiocie ochrony i konieczności likwidacji, ograniczenia zagrożeń dla przedmiotu ochrony lub zapobieżenia im - jeżeli stan ochrony przedmiotu ochrony nie jest możliwy do oceny,
- konieczności zachowania integralności obszaru, łączności ekologicznej siedlisk w obszarze i łączności ekologicznej obszaru z obszarami sąsiednimi.

2. Założenia szczegółowe:

1) cele ochrony muszą być:

- specyficzne dla miejsca,
- kompleksowe, tj. obejmuje wszystkie gatunki i typy siedlisk będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty na mocy dyrektywy siedliskowej, które są znacząco obecne na obszarze Natura 2000 (zgodnie ze standardowym formularzem danych Natura 2000),
- specyficzne co do cechy, tj. odnosić się do poszczególnych typów siedlisk lub gatunków na terenie,
- specyficzne dla przewidywanego stanu, tj. jasno określające stan, jaki ma osiągnąć typ siedliska i gatunek na terenie; pożądanym warunkiem musi być:

- + ilościowość i mierzalność (cele ilościowe, ewentualnie uzupełnione o cele jakościowe, takie jak opis dobrego stanu siedliska lub struktury populacji) oraz raportowalne (umożliwiające monitoring),
- + realizacyjność (rozsądne ramy czasowe i wykorzystanie zasobów), spójne w podejściu,
- + kompleksowość (atributy i cele powinny obejmować właściwości interesującej cechy niezbędne do opisanego jej stanu jako korzystnego lub niekorzystnego),
- + jasne określenie, czy przewiduje się „przywrócenie” czy „utrzymanie” stanu ochrony danego elementu obszaru,
- odpowiadające ekologicznym wymogom typów siedlisk przyrodniczych z załącznika I oraz gatunków z załącznika II występującym na tych terenach,
- odzwierciedlające znaczenie obszaru dla zachowania lub odtworzenia, przy odpowiednim stanie ochrony typów siedlisk i gatunków występujących na tym obszarze oraz dla spójności sieci Natura 2000. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach zapewni możliwość aktywnego udziału wszystkich zainteresowanych w trakcie całego procesu wypracowywania ustaleń zmiany planu zadań ochronnych.

5.14 Zagrożenia dla form ochrony przyrody i korytarzy ekologicznych

Obszar objęty opracowaniem w całości mieści się w Obszarze Specjalnej Ochrony Dolina Górnej Wisły (PLB240001), co szczegółowo omówiono powyżej. Ponadto przedmiotowy teren zlokalizowany jest w całości w następujących korytarzach:

- Korytarz spójności obszarów chronionych - obszary chronione,
- Korytarz ornitologiczny ponadregionalny "Dolina górnej Wisły" wraz z przystankiem pośrednim ponadregionalnym.

Ponadto północna część przedmiotowego terenu znajduje się w świetle korytarza ekologicznego rangi krajowej "Rudy Wielkie i Dolina Górnej Wisły".

Potencjalnie ww. korytarzami ekologicznymi mogą migrować gatunki ptaków (wybrane¹¹): Bączek (*Ixobrychus minutus*), Płaskonos (*Anas clypeata*), Rózeniec (*Anas acuta*), Podgorzałka (*Aythya nyroca*), Derkacz (*Crex crex*), Rybitwa zwyczajna (*Sterna hirundo*), Rybitwa czarna (*Chlidonias niger*), Perkoz dwuczuby (*Podiceps cristatus*), Ogorzałka (*Aythya marila*), Biegus zmienny (*Calidris alpina*).

W odniesieniu do nietoperzy, pomimo prowadzonych badań naukowych nad tą grupą zwierząt, nadal nie do końca udało się rozpoznać strategię wędrówek tych ssaków do miejsc związanych z żerowaniem, zimowaniem i rozrodem¹². Zakłada się jedynie, iż w ramach chiropterofauny na przedmiotowym obszarze teoretycznie można zauważyć migrujące gatunki nietoperzy:

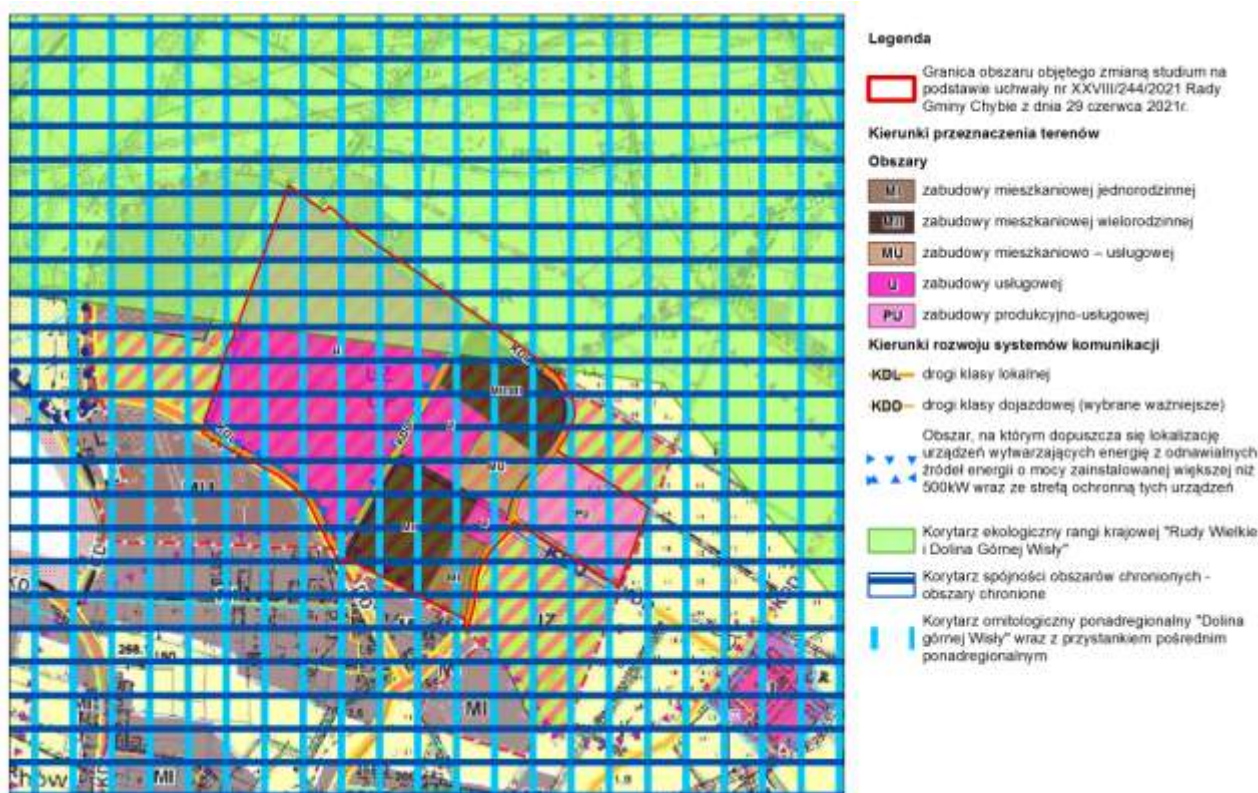
- Bytujące na terenie całego kraju: Nocek: Natterera, Brandta, wąsatek, rudy, łydkowłosy; Mroczek: posrebrzany, późny; Karlik: drobny, malutki, większy; Borowiaczek; Borowiec wielki; Gacek brunatny; Mopek;
- Pozostałe: Gacek szary, Nocek Bechsteina, Nocek duży, Nocek Kuhla, Nocek ostrouszny, Mroczek poźlocisty, Podkowiec mały.

Jako zagrożenie dla form ochrony przyrody oraz korytarzy ekologicznych, podobnie jak w przypadku zagrożeń biosfery, wskazuje się nasiloną urbanizację w postaci poszerzenia i intensyfikacji obszarów zabudowy (teren usług lub produkcji przemysłowej lub składów i magazynów, tereny usług lub tereny

¹¹ Gacka-Grzesikiewicz E. (red.), 1995: Korytarz ekologiczny doliny Wisły: Stan - Funkcjonowanie - Zagrożenia. Fundacja IUCN Poland.

¹² Lesiński G., 2006: Wpływ antropogenicznych przekształceń krajobrazu na strukturę i funkcjonowanie zespołów nietoperzy w Polsce. Wydawnictwo SGGW, Warszawa.

elektrowni słonecznej, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług) a także tereny dróg publicznych i teren komunikacji drogowej wewnętrznej. Na terenach biologicznie czynnych zostaną wprowadzone nowe funkcje, odmienne od funkcji obecnych, związane z przekształceniem i zabudową terenu. Możliwa jest wymiana roślinności (dostosowanie/usunięcie) obszarów, gdzie realizowane będą zamierzenia planistyczne związane z budową obiektów kubaturowych. Postępować będzie synantropizacja siedlisk oraz rozwój zbiorowisk roślinności inwazyjnej, obcej dla regionu. Lokalnie realizacja ustaleń zmiany studium może być związana z koniecznością wycinki zieleni (drzew i krzewów). Wraz z zajęciem terenów biologicznie czynnych, potencjalnie zamieszkująca je fauna zostanie częściowo wyparta na tereny przyległe. Realizacja zamierzeń planistycznych wpłynie na zmniejszenie atrakcyjności przedmiotowego terenu dla gatunków awifauny i chiropterofauny – ograniczenie terenu żerowania, bytowania oraz utrudnienia migracyjne dla nietoperzy. Należy mieć na uwadze, aby realizacja ustaleń zmiany studium nie stwarzała zagrożenia dla ogólnego stanu lokalnych populacji gatunków chronionych.

Rysunek 7. Układ korytarzy ekologicznych w granicach opracowania

Przy projektowaniu rozwiązań planistycznych oraz na etapie realizacji ustaleń szczególną uwagę należy zwrócić na:

- utrzymanie możliwie jak największego odsetka powierzchni biologicznie czynnych,
- zapobieganie przekształcania doliny cieku, rowów melioracyjnych i ich otoczenia,
- zapobieganie fragmentacji i degradacji siedlisk,
- zachowanie efektywnego przejścia w świetle korytarza ekologicznego dla migracji organizmów i materii.

Mając na względzie obecny stan środowiska przyrodniczego przedmiotowego terenu, jego przekształcenie antropogeniczne, jak również uwzględniając ograniczenia uwzględnione w zapisach zmiany studium oraz przepisach odrębnych należy stwierdzić, iż realizacja zmiany studium w granicach przedmiotowego terenu będzie związana ze średnim oddziaływaniem na środowisko przyrodnicze.

Jednocześnie należy dążyć do zachowania ciągłości, otwartości i drożności korytarzy ekologicznych na poziomie efektywnym, co zapewni utrzymanie swobodnej migracji organizmów i wymiany informacji genetycznej.

5.15 Zagrożenie związane z odnawialnymi źródłami energii

W zakresie odnawialnych źródeł energii dla zmiany Studium nr 3 nie wyznacza się obszarów, na których mogą być rozmieszczone urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW.

5.16 Zagrożenia dziedzictwa kulturowego

Na terenie objętym opracowaniem nie są zlokalizowane obiekty wpisane do rejestru zabytków województwa śląskiego oraz obiekty ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków.

5.17 Zagrożenie środowiska w sytuacji wystąpienia niebezpiecznych awarii

Na wskazanym terenie, jak również w jego bezpośrednim sąsiedztwie, nie są zlokalizowane zakłady dużego i zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, w związku z czym nie stwierdza się zagrożenia dla środowiska w sytuacji wystąpienia niebezpiecznych awarii.

6 Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótko-, średnio- i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na całość środowiska obszaru oraz obszary Natura 2000

W granicach opracowania wydziela się następujące kategorie obszarów ze względu na główne i dopuszczalne kierunki w przeznaczaniu terenów na poszczególne cele:

1. obszary zabudowy:
 - mieszkaniowej jednorodzinnej (M I),
 - mieszkaniowej wielorodzinnej (M II),
 - mieszkaniowo-usługowej (MU),
 - usługowej (U),
 - produkcyjno-usługowej (PU);
2. obszary komunikacji i infrastruktury technicznej:
 - drogi publiczne (KD) – KDL, KDD.

Utrzymuje się w części obszar zabudowy usługowej z dużym udziałem zieleni – UZ.

W granicach przedmiotowego terenu krajobraz jest monotony, bez większych walorów wizualnych. Przedmiotowy obszar to zasadniczo równy teren dawnych pól irygacyjnych wykorzystywanych przez dawniej funkcjonującą cukrownię. Teren obecnie pokryty jest roślinnością głównie trawiastą o charakterze łąki (dawniej kośnej, obecnie bardziej zaniedbanej), wykazującej raczej spontaniczny skład gatunkowy. Ze względu na dany sposób wykorzystywania terenu jako pola irygacyjna i osadniki cukrowni, nie istnieją przesłanki, aby na przedmiotowym obszarze znajdowały się siedliska gatunków chronionych.

Na obrzeżach przedmiotowego terenu, wzdłuż ul. Polnej, widoczne są pojedyncze większe drzewa i krzewy głównie z rodzin wierzbowatych, brzoźowatych, wiązowatych, a także okazy dębów czerwonych (*Quercus rubra* L.), dębów szypułkowych (*Quercus robur* L.), klonów jaworowych (*Acer pseudoplatanus* L.), róż dzikich (*Rosa canina* L.).

Brak tu zabudowy i istotniejszych elementów infrastrukturalnych. Obszar wykazuje nieznaczne walory krajobrazowe, turystyczny czy rekreacyjny. Dzięki znacznemu udziałowi terenów biologicznie czynnym przedmiotowy obszar ma charakter otwarty.

Na obszarze objętym opracowaniem potencjalnymi (najistotniejszymi) źródłami negatywnego oddziaływania na środowisko mogą być: obszar zabudowy produkcyjno-usługowej, obszary zabudowy usługowej oraz drogi klasy lokalnej i drogi klasy dojazdowej. W mniejszym stopniu obszary: zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej. Przedmiotowy teren stanowi obecnie przede wszystkim tereny biologicznie czynne.

Na terenach biologicznie czynnych zostaną wprowadzone nowe funkcje, odmienne od funkcji obecnych, związane z przekształceniem i zabudową terenu. Możliwa jest wymiana roślinności (dostosowanie / usunięcie) obszarów, gdzie realizowane będą zamierzenia planistyczne związane z budową obiektów kubaturowych. Postępować będzie synantropizacja siedlisk oraz rozwój zbiorowisk roślinności inwazyjnej, obcej dla regionu. Lokalnie realizacja ustaleń zmiany Studium może być związana z koniecznością wycinki zieleni (drzew i krzewów). Wraz z zajęciem terenów biologicznie czynnych, potencjalnie zamieszkująca je fauna zostanie częściowo wyparta na tereny przyległe. Należy mieć na uwadze, aby realizacja ustaleń zmiany Studium nie stwarzała zagrożenia dla ogólnego stanu lokalnych populacji gatunków chronionych.

Realizacja ustaleń zmiany Studium będzie związana głównie z pogłębieniem się oddziaływań już tu występujących. Można stwierdzić, iż realizacja zmiany Studium przy zachowaniu ograniczeń wpływu na środowisko wynikających z jego ustaleń oraz przepisów odrębnych nie spowoduje poważnych zagrożeń dla środowiska.

Oddziaływanie krótkotrwałe polegać będzie między innymi na emisji hałasu, zanieczyszczeń do powietrza i generowania wibracji związanych z budową (których źródłem będą maszyny i urządzenia budowlane), przebudową bądź rozbiórką obiektów. Oddziaływania te będą miały charakter chwilowy, bo związany z realizacją poszczególnych zadań założonych w zmianie Studium (ograniczony do czasu realizacji poszczególnych inwestycji).

Oddziaływanie trwałe będzie polegało przede wszystkim na przekształceniu powierzchni ziemi spowodowanym na przykład pracami niwelacyjnymi oraz zajęciem terenu przez obiekty kubaturowe czy infrastrukturę komunikacyjną. Wprowadzanie pozaprzrodniczych form zagospodarowania będzie związane z zajęciem powierzchni biologicznie czynnych i dostosowaniem / usunięciem porastającej jej roślinności. Wraz z zajęciem terenów biologicznie czynnych, potencjalnie zamieszkująca je fauna kręgowców zostanie wyparta na tereny przyległe.

Nieuniknione jest to, że opisane wyżej oddziaływania będą się w mniejszym lub większym stopniu kumulować w środowisku. Nakładanie się wpływów pochodzących z poszczególnych terenów spowoduje wzrost tego oddziaływania. Kumulacji podlegać będzie przede wszystkim hałas, a także emitowane zanieczyszczenia atmosferyczne. Kumulacja ta może mieć miejsce w granicach przedmiotowego terenu, jak i na obszarach przyległych. O efekcie kumulacji w skali lokalnej można mówić również w przypadku zajmowania przez zabudowę powierzchni biologicznie czynnych. Szczegółowe zestawienie typów oddziaływań zamieszczono w poniższej tabeli.

Opisane wpływy zarówno na etapie budowy, jak i eksploatacji winny być ograniczane zapisami dokumentów planistycznych, a także przepisami zawartymi w obowiązującym ustawodawstwie dotyczącymi między innymi dopuszczalnych poziomów hałasu i sposobu ograniczenia jego wpływu, a także gospodarki odpadami i gospodarki wodno-ściekowej.

Tabela 3. Charakterystyka typów oddziaływań

TYP ODDZIAŁYWAŃ	ETAP BUDOWY	ETAP EKSPLOATACJI
BEZPOŚREDNIE	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost poziomu hałasu związanego z pracami budowlanymi przy tworzeniu nowych obiektów kubaturowych; - pylenie z powierzchni odkrytych miejsc składowych materiałów sypkich i obiektów w budowie; - zanieczyszczenie powietrza spalinami pochodzącymi z maszyn pracujących na budowach; - zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej. 	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost ilości odprowadzanych ścieków opadowych z powierzchni szczelnych; - wzrost ilości wytwarzanych odpadów; - wzrost emisji hałasu bytowego; - przekształcenie powierzchni ziemi w ramach prowadzenia niwelacji pod nowe obiekty budowlane i towarzyszące im zagospodarowanie.
POŚREDNIE	- nie przewiduje się.	- intensyfikacja ruchu pojazdów.
WTÓRNE	- nie przewiduje się.	<ul style="list-style-type: none"> - dalsza synantropizacja szaty roślinnej w rejonie utworzonej zabudowy; - produkcja odpadów komunalnych, produkcyjnych.
SKUMULOWANE	<ul style="list-style-type: none"> - krótkotrwała kumulacja hałasu pochodzącego z prac budowlanych oraz hałasu komunikacyjnego; - zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych (zielonych). 	<ul style="list-style-type: none"> - zmiana jakości powietrza w wyniku nakładania się emisji z poszczególnych emitorów; - zmiana topoklimatu; - kumulacja hałasu komunikacyjnego oraz bytowego.
KRÓTKOTERMINOWE	<ul style="list-style-type: none"> - hałas budowlany; - zanieczyszczenie powietrza związane z pracami budowlanymi; - powstawanie odpadów budowlanych. 	- nie przewiduje się.
DŁUGOTERMINOWE	- zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej.	<ul style="list-style-type: none"> - zmiany morfologii terenu (lokalnych warunków krajobrazowych) związane z powstawaniem nowych zabudowań; - zmiana topoklimatu; - dalsza synantropizacja szaty roślinnej w rejonie utworzonej zabudowy.
STAŁE	<ul style="list-style-type: none"> - zmiany ukształtowania powierzchni terenu; - zmiana lokalnego krajobrazowych. 	<ul style="list-style-type: none"> - lokalne zmiany mikroklimatu; - zwiększenie powierzchni terenów utwardzonych.
CHWILOWE	<ul style="list-style-type: none"> - hałas budowlany; - zanieczyszczenie powietrza związane z pracami budowlanymi; - powstawanie odpadów budowlanych. 	<ul style="list-style-type: none"> - hałas związany z eksploatacją obiektów; - zwiększenie natężenia ruchu komunikacyjnego.

7 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

7.1 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu

Obszar objęty opracowaniem w całości mieści się w Obszarze Specjalnej Ochrony Dolina Górnej Wisły (PLB240001). Ponadto przedmiotowy teren zlokalizowany jest w całości w następujących korytarzach:

- Korytarz spójności obszarów chronionych - obszary chronione,
- Korytarz ornitologiczny ponadregionalny "Dolina górnej Wisły" wraz z przystankiem pośrednim ponadregionalnym.

Ponadto północna część przedmiotowego terenu znajduje się w świetle korytarza ekologicznego rangi krajowej "Rudy Wielkie i Dolina Górnej Wisły".

Biorąc pod uwagę analizę uwarunkowań środowiskowych przedmiotowego terenu, jego powierzchnię oraz charakter zamierzeń planistycznych jako potencjalne obszary problemowe wskazuje się przeznaczenie znacznej powierzchni biologicznie czynnej pod nowe funkcje. Realizacja zamierzeń planistycznych będzie związana z przekształceniem terenu, jego geomorfologii, pedosfery, szaty roślinnej, stosunków wodno-glebowych i warunków topoklimatycznych.

7.2 Cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanej zmiany Studium

Celem ochrony środowiska z punktu widzenia projektowanej zmiany Studium jest ustalenie potencjalnego zagrożenia dla środowiska i określenie możliwej intensywności ich występowania. Zapisy przedstawione w prognozie mają na celu zminimalizowanie negatywnego wpływu proponowanych zmian lub inwestycji na środowisko przyrodnicze.

Jak wynika z niniejszego opracowania, przewiduje się średnio znaczące negatywne oddziaływania na środowisko wynikające z ustaleń zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Wprowadzane ustalenia wpłyną na zmianę sposobu użytkowania terenu w stosunku do obecnej funkcji. Biorąc pod uwagę stan środowiska na obszarze objętym opracowaniem najważniejszymi przedsięwzięciami ograniczającymi zagrożenia dla środowiska byłoby:

- wprowadzenie właściwych parametrów dotyczących nowej zabudowy,
- ustalenie właściwego współczynnika powierzchni biologicznie czynnych,
- prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów umożliwiającą ich recykling,
- ograniczanie niskiej emisji,
- wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii (energia słoneczna),
- korzystanie ze zorganizowanej, lokalnej sieci kanalizacyjnej,
- bezwzględny zakaz odprowadzania ścieków komunalnych i gospodarczych do gleb, wód powierzchniowych, kanałów melioracyjnych,
- bezwzględny zakaz spalania śmieci,
- umożliwienie migracji organizmów i materii w ramach korytarzy ekologicznych,
- utrzymanie obszarów zadrzewień.

8 Ocena możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko ustaleń zmiany Studium

Niniejszy rozdział wypełnia zalecenia zawarte w art. 51, ust. 2, pkt 1, litera d ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Oddziaływanie realizacji zmiany Studium będzie potencjalnie związane przekształceniem powierzchni terenu, powstawaniem ścieków do wód powierzchniowych, podziemnych i odpadów różnego rodzaju oraz emisją zanieczyszczeń do powietrza i emisją hałasu. Wpływy tego typu ograniczane dodatkowo zapisami zmiany studium będą miały charakter lokalny. Ponadto uwzględniając położenie przedmiotowego obszaru, jego powierzchnię, charakter planowanych zmian przeznaczenia terenu, można stwierdzić, iż realizacja ustaleń zmiany Studium nie będzie powodowała transgranicznego oddziaływania na środowisko.

9 Metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Projekt zmiany Studium przedstawiony do oceny wprowadza przeznaczenia terenów wprowadza nowe funkcje, odmienne od funkcji obecnych, związane z przekształceniem i zainwestowaniem terenu. Proponowane formy zainwestowania ograniczą walory przyrodnicze i krajobrazowe przedmiotowego obszaru. W związku z powyższymi wskazaniami z zakresu ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego, mają na celu ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Realizacja ustaleń zmiany Studium nie wymaga jednak prowadzenia stałego monitoringu kontrolującego stan powietrza, poziom hałasu czy wibracji. Zaleca się jednak sezonowe pomiary w zakresie stanu wód powierzchniowych, podziemnych oraz poziomu zanieczyszczeń powietrza.

Do potrzeb niniejszej prognozy zastosowano metodę opisową. Prognoza odnosi się do projektowanego dokumentu. W ramach przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania, uzgodniona z kompetentnymi organami treść prognozy, wraz z projektem zmiany Studium, będą wyłożone do publicznego wglądu, zgodnie z przepisami o panowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Ze względu na wielkość, czas funkcjonowania i ewentualną szkodliwość przewidywanych inwestycji w ustaleniach dokumentu nie przewiduje się monitorowania. Przy ewentualnych zaobserwowanych negatywnych skutkach zaobserwowanych przez inwestora lub osoby postronne, monitorowaniem zajmą się odpowiednie służby. Jakość składowych elementów środowiska takich jak powietrze, wody powierzchniowe czy wody podziemne na terenie województwa śląskiego podlegają monitoringowi prowadzonemu przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (WIOŚ) w Katowicach.

Zaleca się wykonanie monitoringu skutków realizacji ustaleń zmiany Studium w zakresie oddziaływania na środowisko, polegającego na analizie i ocenie poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska, w sytuacji, gdy wystąpi podejrzenie, iż pogorszeniu uległ parametr któregośkolwiek z elementów środowiska.

10 Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Celem prognozy jest analiza środowiska i identyfikacja zagrożeń oraz potencjalnych konfliktów (przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko), wskazanie zmian w środowisku mogących zajść w trakcie realizacji i po wdrożeniu projektu Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Chybie obręb Frelichów, obejmującej teren b. pól irygacyjnych d. Cukrowni „Chybie”. Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko obejmuje obszar o powierzchni 98,72 ha.

Obszar objęty opracowaniem położony jest w południowej części województwa śląskiego, w powiecie cieszyńskim, w północno-zachodniej części gminy Chybie, w centralnej części obrębu Frelichów. Obszar ma powierzchnię około 33 ha. Jego granice wyznaczają:

- od północy – ul. Polna,
- od wschodu – ul. Polna, droga bez nazwy, rów melioracyjny,
- od południa – rów melioracyjny i droga bez nazwy,
- od zachodu – granica pól uprawnych.

Przedmiotowy teren był wykorzystywany jako pola irygacyjna i osadniki dawnej Cukrowni „Chybie”. Struktura użytkowania terenów wskazuje, iż niemal wszystkie tereny objęte opracowaniem stanowią tereny biologicznie czynne, za wyjątkiem drogi asfaltowej (ul. Polna) i niewielkiej części terenów zabudowy usługowej w budowie. Dominującym sposobem użytkowania terenu są tereny rolne.

Celem niniejszego opracowania jest:

- analiza środowiska,
- identyfikacja zagrożeń i potencjalnych konfliktów,
- prognoza zmian w środowisku mogących zajść podczas realizacji ustaleń zmiany Studium,
- sformułowanie alternatywnych rozwiązań ograniczających zagrożenie dla środowiska.

Analizę i ocenę środowiska naturalnego przeprowadzono na podstawie dostępnych materiałów: archiwalne opracowania studialne, materiały kartograficzne oraz dane uzyskane w trakcie inwentaryzacji terenowej (zrealizowanej w dniach 17.11.2021 r. oraz 01.03.2022 r.) i opracowań, w szczególności „Opracowania ekofizjograficznego sporządzonego na potrzeby Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Chybie oraz Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Chybie obręb Frelichów, obejmującego teren b. pól irygacyjnych d. Cukrowni „Chybie””, TERPLAN Sp. z o. o., Katowice, luty 2022.

Załącznikiem do prognozy jest mapa, na której wskazano ustalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego o przewidywanych pozytywnych i negatywnych skutkach oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi, a także przedstawiono najważniejsze zapisy zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, ograniczające negatywne skutki realizacji ustaleń Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Chybie obręb Frelichów, obejmującej teren b. pól irygacyjnych d. Cukrowni „Chybie”. Daje to podstawę do scharakteryzowania poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego oraz sformułowania wskazań dotyczących ochrony środowiska przed negatywnymi skutkami zmiany przeznaczenia terenu. W prognozie oceniono potencjalny wpływ ustaleń zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego na jakość środowiska przyrodniczego, a także poddano ocenie wielkość i charakter tego wpływu. Prognozę uzupełniono o sformułowane wnioski i zalecenia. Różnicowanie przestrzenne uwarunkowań środowiska przyrodniczego przedstawiono także na mapach tematycznych i rysunkach uzupełniających tekst niniejszego opracowania.

Ustalono, iż:

- Zgodnie z danymi Państwowego Instytutu Geologicznego (PIG-PIB) udostępnianymi przez system MIDAS (stan na dzień 02.03.2022 r.) w obrębie obszaru opracowania brak udokumentowanych złóż kopalin.
- Aktualnie na przedmiotowym terenie nie jest realizowana eksploatacja - brak obszarów i terenów górniczych.
- Przedmiotowy teren stanowi dawne pola irygacyjne wykorzystywane niegdyś na potrzeby cukrowni. Obecnie teren pozbawiony jest istotnych zasobów wodny, jak i obiektów hydrograficznych. Na przedmiotowym obszarze brak powierzchniowych wód płynących - rzek, strug, potoków. Wzdłuż wschodniej i południowej granicy obszaru przebiegają rowy melioracyjne.
- Jak wynika z Map zagrożenia powodziowego (MZP) Hydroportalu Polskiego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie na obszarze objętym opracowaniem nie identyfikuje się obszarów zagrożonych wystąpieniem powodzi.
- Przedmiotowy teren zlokalizowany jest w zasięgu jednej Jednolitej Części Wód Powierzchniowych (JCWP) nr RW20000211179 – Zbiornik Goczałkowice – w regionie wodnym Małej Wisły, z obszarem bilansowania Mała Wisła (bez Przemszy).
- Zgodnie z danymi Państwowego Instytutu Geologicznego (PIG-PIB) udostępnianymi przez system MIDAS (stan na dzień 02.03.2022 r.) przedmiotowy teren zlokalizowany jest poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP).
- Obszar objęty opracowaniem znajduje się w zasięgu jednej Jednolitej Części Wód Podziemnych - PLGW2000162 w Dorzeczu Wisły, w regionie wodnym RZGW Małej Wisły RZGW Gliwice. Główną zlewnię w obrębie JCWPd jest Wisła (I). Obszar bilansowania to GL-II Mała Wisła do ujścia Przemszy. Region hydrogeologiczny Paczyńskiego (1995) określany jest jako region przedkarpacki (XIII), karpacki (XIV). W jednolitej części wód podziemnych wyróżniono 2 piętra wodonośnych.
- Grunty charakteryzują się zróżnicowaną przepuszczalnością przy gruntach antropogenicznych oraz bardzo słabą przepuszczalnością przy skałach litych słabo uszczelnionych i iłach.
- Na obszarze objętym opracowaniem nie identyfikuje się obszarów zagrożonych ruchami masowymi ziemi ani terenów predysponowanych do wystąpienia osuwania się mas ziemnych.
- W granicach przedmiotowego terenu krajobraz jest monotony, bez większych walorów wizualnych. Przedmiotowy obszar to zasadniczo równy teren dawnych pól irygacyjnych wykorzystywanych przez dawniej funkcjonującą cukrownię. Teren obecnie pokryty jest roślinnością głównie trawiastą o charakterze łąki (dawniej kośnej, obecnie bardziej zaniedbanej), wykazującej raczej spontaniczny skład gatunkowy.
- Obszar objęty opracowaniem w całości mieści się w Obszarze Specjalnej Ochrony Dolina Górnej Wisły (PLB240001), która, jak podaje Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach, stanowi jedną z najważniejszych ostoi miejsc lęgowych i migracji ptaków w południowej Polsce, a dla kilku gatunków jest jednym z najważniejszych miejsc rozrodu w kraju. Dla obszaru obowiązują przepisy zawarte w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. 2011 nr 25 poz. 133).
- Przedmiotowy teren jest bardzo istotny pod względem migracji organizmów żywych, materii i informacji genetycznej. Obszar objęty opracowaniem w całości zlokalizowany jest w następujących korytarzach: Korytarz spójności obszarów chronionych - obszary chronione oraz Korytarz ornitologiczny ponadregionalny "Dolina górnej Wisły" wraz z przystankiem pośrednim ponadregionalnym. Ponadto północna część przedmiotowego terenu znajduje się w świetle korytarza ekologicznego rangi krajowej "Rudy Wielkie i Dolina Górnej Wisły".

- Na terenie objętym opracowaniem nie są zlokalizowane obiekty wpisane do rejestru zabytków województwa śląskiego oraz obiekty ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków.
- Na przedmiotowym terenie nie są zlokalizowane zakłady zakwalifikowane do kategorii dużego lub zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Chybie przyjęte zostało uchwałą Nr XL/302/2010 Rady gminy Chybie z dnia 04 listopada 2010 r. wraz ze zmianą wprowadzoną uchwałą Nr VI/39/2015 Rady Gminy Chybie z dnia 21 kwietnia 2015 r. W Studium wyznaczone zostały:

- obszary zabudowy usługowej z dużym udziałem zieleni – obszar przestrzeni publicznej (UZ,OP),
- drogi publicznej klasy „lokalna” (KDL)
- drogi publicznej klasy „dojazdowa” (KDD).

Główny cel projektowanej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Chybie obręb Frelichów, obejmującej teren b. pól irygacyjnych d. Cukrowni „Chybie” to wprowadzenie obszarów: zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, zabudowy usługowej, zabudowy produkcyjno-usługowej oraz drogi klasy lokalnej i drogi klasy dojazdowej. Przeznaczenia te zostaną wprowadzone na terenach UZ OP i UZ obowiązującego Studium. Układ drogowy zostaje zasadniczo utrzymany.

Zatem w granicach opracowania wydziela się następujące kategorie obszarów ze względu na główne i dopuszczalne kierunki w przeznaczaniu terenów na poszczególne cele:

obszary zabudowy:

- mieszkaniowej jednorodzinnej (M I),
- mieszkaniowej wielorodzinnej (M II),
- usługowej (U),
- produkcyjno – usługowej (PU);

obszary komunikacji i infrastruktury technicznej:

- drogi publiczne (KD) – KDL, KDD.

Brak realizacji planowanej zmiany przeznaczenia terenu nie wpłynie na środowisko przyrodnicze. Tym samym brak realizacji ustaleń wynikających z opracowywanej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego nie będzie skutkowało pogorszeniem się kondycji środowiska przyrodniczego, w żadnym z jego elementów składowych. Należy zaznaczyć, iż brak realizacji zamierzeń planistycznych, a tym samym brak ingerencji w dotychczasowe użytkowanie terenu, byłoby korzystne dla środowiska przyrodniczego.

Opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko ma na celu ustalenie, jak zapisy projektowanej zmiany Studium mogą wpływać negatywnie na środowisko. Zapisy przedstawione w prognozie mają na celu wykluczyć lub zminimalizować negatywny wpływ proponowanych zmian lub inwestycji na środowisko przyrodnicze.

Mając na względzie obecny stan środowiska przyrodniczego przedmiotowego terenu, jego przekształcenie antropogeniczne, jak również uwzględniając ograniczenia uwzględnione w zapisach zmiany Studium oraz przepisach odrębnych należy stwierdzić, iż realizacja zmiany Studium w granicach przedmiotowego terenu będzie związana ze średnim oddziaływaniem na środowisko przyrodnicze.

Zmiana przeznaczenia terenu spowoduje ograniczenia zasobów przyrodniczych w stopniu średnim. Na całej powierzchni opracowania, a więc na terenach biologicznie czynnych, zostaną wprowadzone nowe funkcje, odmienne od funkcji obecnych, związana z przekształceniem i zainwestowaniem terenu. Pogorszenie warunków środowiska naturalnego i jakości krajobrazu określa się w stopniu średnim. Wskutek

realizacji inwestycji na tym terenie zmienią się warunki środowiska naturalnego i jakość krajobrazu. Zmniejszeniu ulegnie powierzchnia biologicznie czynna, szata roślinna zostanie zmodyfikowana, naturalny spływ powierzchniowy będzie odbywał się po nawierzchniach szczelnych, przewiduje się dodatkowe wytwarzanie odpadów, ścieków, zanieczyszczeń pyłowych i gazowych powietrza.

Wprowadzanie pozaprzrodniczych form zagospodarowania będzie związane z zajęciem powierzchni biologicznie czynnych i dostosowaniem / usunięciem porastającej jej roślinności. Lokalnie realizacja ustaleń zmiany Studium może być związana z koniecznością wycinki zieleni (drzew i krzewów). Wraz z zajęciem terenów biologicznie czynnych, potencjalnie zamieszkująca je fauna zostanie częściowo wyparta na tereny przyległe. Należy mieć na uwadze, aby realizacja ustaleń zmiany Studium nie stwarzała zagrożenia dla ogólnego stanu lokalnych populacji gatunków chronionych.

Realizacja ustaleń zmiany Studium będzie związana głównie z pogłębieniem się oddziaływań już tu występujących. Można stwierdzić, iż realizacja zmiany Studium przy zachowaniu ograniczeń wpływu na środowisko wynikających z jego ustaleń oraz przepisów odrębnych nie spowoduje poważnych zagrożeń dla środowiska.

Jak wynika z niniejszego opracowania, przewiduje się średnio znaczące negatywne oddziaływania na środowisko wynikające z ustaleń zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Wprowadzane ustalenia wpłyną na zmianę sposobu użytkowania terenu w stosunku do obecnej funkcji. Biorąc pod uwagę stan środowiska na obszarze objętym opracowaniem najważniejszymi przedsięwzięciami ograniczającymi zagrożenia dla środowiska byłoby:

- wprowadzenie właściwych parametrów dotyczących nowej zabudowy,
- ustalenie właściwego współczynnika powierzchni biologicznie czynnych,
- prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów umożliwiającą ich recykling,
- ograniczanie niskiej emisji,
- wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii (energia słoneczna),
- korzystanie ze zorganizowanej, lokalnej sieci kanalizacyjnej,
- bezwzględny zakaz odprowadzania ścieków komunalnych i gospodarczych do gleb, wód powierzchniowych, kanałów melioracyjnych,
- bezwzględny zakaz spalania śmieci,
- umożliwienie migracji organizmów i materii w ramach korytarzy ekologicznych,
- utrzymanie obszarów zadrzewień.

11 Źródła informacji

- Dane zebrane w czasie wizji terenowych
- Absalon D., Jankowski A. T., Leśniok M., 2003: Komentarz do mapy hydrograficznej w skali 1:50 000. Arkusz M-34-74-B Pszczyna. Warszawa.
- Absalon D., Jankowski A. T., Leśniok M., Wika S., 2003: Komentarz do mapy sozologicznej w skali 1:50 000. Arkusz M-34-74-B Pszczyna. Warszawa.
- Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego (<https://bdl.stat.gov.pl>).
- Chmura A. Mapa hydrogeologiczna Polski 1:50 000, ark. Kęty, PIG - Warszawa, 2000.
- Chowaniec J., Witek K. Mapa hydrogeologiczna Polski 1:50 000, ark. Bielsko-Biała, Kęty, Pszczyna, PIG - Warszawa, 2000.
- Domaradzki K., Dobrzański A., Jezierska – Domaradzka A., 2013: Rośliny inwazyjne – występowanie, znaczenie i zagrożenie dla bioróżnorodności Post. Ochr. Roślin 53 (3): 613 – 620.
- Gacka-Grzesikiewicz E. (red.), 1995: Korytarz ekologiczny doliny Wisły: Stan - Funkcjonowanie - Zagrożenia. Fundacja IUCN Poland.
- Gilewska S., 1999: Rzeźba [w:] L. Starkel (red.), Geografia Polski. Środowisko przyrodnicze, PWN, Warszawa, 243–288.
- Golonka J., Borysławski A., Paul Z., Ryłko W. Mapa geologiczna Polski. Arkusz Bielsko – Biała, wydanie A i B, 1 :200000 WIG, Warszawa, 1978.
- Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R.W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J.M., Zalewska H., Pilot M., 2005: Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża (aktualizacja, 2011).
- Kleczkowski A. i in., 1978: Regionalizacja hydrogeologiczna Polski. Seminarium w Mogilanach k. Krakowa. 11-12 kwietnia 1978.
- Kondracki J., 2001: Geografia fizyczna Polski, PWN, Warszawa.
- Kondracki J., 2002: Geografia regionalna Polski, PWN, Warszawa.
- Lesiński G., 2006: Wpływ antropogenicznych przekształceń krajobrazu na strukturę i funkcjonowanie zespołów nietoperzy w Polsce. Wydawnictwo SGGW, Warszawa.
- Malinowski J., 1991: Budowa geologiczna Polski – hydrogeologia. WG.
- Mapa geologiczna Polski 1:500 000, PIG. Warszawa, 2006.
- Mapa hydrogeologiczna Polski, 1:200 000.
- Mapa hydrograficzna Polski, 1:50 000.
- Mapa sozologiczna Polski, 1:50 0000.
- Matuszkiewicz, 2008: Potencjalna roślinność naturalna Polski, IGiPZ, Warszawa (dostęp online: www.igipz.pan.pl).
- Matuszkiewicz, 2008: Regionalizacja geobotaniczna Polski, IGiPZ, Warszawa (dostęp online: www.igipz.pan.pl).
- Meteorologia i hydrologia a zmiany klimatu, 2009; IMGW i Polskie Towarzystwo Geofizyczne, Warszawa.
- Paczyński B. (red.) Atlas hydrogeologiczny Polski 1:500 000. Państwowy Instytut Geologiczny. Warszawa, 1995.
- Parusel J. B., Skowrońska K., Wower A., 2007: Korytarze ekologiczne w Województwie Śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Etap I., CDPGŚ, Katowice.
- Parusel J.B., Skowrońska K., Wower A. (red.), 2010. Korytarze ekologiczne w województwie śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Etap I. Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska. Katowice. Ss. 280 [maszynopis].
- Parusel J.B., Skowrońska K., Wower A., 2008. Korytarze ekologiczne w województwie śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Ss. 113-120 (W:) Jędrzejewski W., Ławreszuk D. (red.) 2008. Ochrona łączności ekologicznej w Polsce. Materiały konferencji międzynarodowej „Wdrażanie koncepcji korytarzy ekologicznych w Polsce”. Zakład Badania Ssaków PAN. Białowieża. Ss. 308.

- Szafer W., Pawłowski K. Szata roślinna Polski. PWN, 1972.
- Szczegółowa mapa geologiczna Polski, 1:50 000.
- Tokarska – Guzik B., Dajdok Z., Zajac M., Urbisz A., Danielewicz W., 2011: Identyfikacja i kategoryzacja roślin obcego pochodzenia jako podstawa działań praktycznych. W: Kacki Z., Stefańska – Krzaczek E. (red.), Synantropizacja w dobie zmian różnorodności biologicznej. Acta Botanica Silesiaca 6: 23-53.
- <https://bdl.stat.gov.pl/>
- <http://beta.btsearch.pl>
- <http://epsh.pgi.gov.pl/epsh>
- <http://geoportal.kzgw.gov.pl/imap/>
- <http://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/MIDASGIS>
- <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>
- <http://katowice.rdos.gov.pl/life-vistula-dolina-gornej-wisly>
- <http://mapy.isok.gov.pl>
- <http://mapa.plk-sa.pl>
- <http://mjwp.gios.gov.pl/>
- <https://www.chybie.pl/>
- <https://www.pgi.gov.pl/dokumenty-pig-pib-all/psh/zadania-psh/jcwpd/jcwpd-160-172/4481-karta-informacyjna-jcwpd-nr-162/file.html>
- <https://www.meteoblue.com/pl/>
- www.katowice.pios.gov.pl
- www.katowice.rdos.gov.pl
- www.pig.gov.pl
- www.wkz.katowice.pl

Załącznik 1. Pismo Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 22 listopada 2021 r. (znak pisma WOOŚ.411.221.2021.AB)

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W KATOWICACH**

WOOŚ.411.221.2021.AB

Katowice, 22 listopada 2021 r.

**Wójt Gminy Chybie
ul. Bielska 78
43-520 Chybie**

Odpowiadając na wniosek z 4 listopada 2021 r. (data wpływu 10 listopada 2021 r.) znak: ZPO.6720.01.2021.KU dotyczący uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Chybie, na podstawie art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r., poz. 247 ze zm.)

uzgadniam

zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego projektu studium.

Prognoza oddziaływania na środowisko powinna obejmować wszystkie elementy, o których mowa w art. 51 ust. 2 ww. ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Wszystkie elementy z ww. artykułu powinny zostać przeanalizowane i ocenione w stopniu i zakresie adekwatnym do charakterystyki obszaru objętego opracowaniem oraz proponowanych rozwiązań planistycznych.

W szczególności prognoza powinna dotyczyć wpływu realizacji zapisów przedmiotowego dokumentu na:

- 1) przedmioty ochrony obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Dolina Górnej Wisły PLB240001 z uwzględnieniem wyników prac na potrzeby sporządzenia planu zadań ochronnych,
- 2) stanowiska chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt,
- 3) lokalne ostoje przyrody istotne dla zachowania różnorodności biologicznej, a w szczególności płaty roślinności nieleśnej, zadrzewienia, a także obiekty ważne dla ochrony płazów,
- 4) funkcjonowanie korytarzy ekologicznych określonych w dokumencie „Opracowanie ekofizjograficzne do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego” (Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice, 2015),

- 5) funkcjonowanie lokalnych korytarzy ekologicznych,
- 6) drzewa i grupy drzew predysponowane do objęcia ochroną.

Ponadto prognoza oddziaływania na środowisko winna dostarczać informacji o występowaniu, lub jego braku, chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz siedlisk objętych ochroną, występujących na obszarze objętym ww. studium lub w jego bliskim sąsiedztwie, ich szacunkowej liczebności, rozmieszczeniu, stanie ochrony, a także analizę zagrożeń dla populacji tych gatunków, a w przypadku negatywnego oddziaływania propozycję jego ograniczenia.

Wyniki analiz i ocen należy przedstawić zarówno w formie opisowej, jak i kartograficznej, obejmującej tereny planowanych zamierzeń oraz tereny pozostające w zasięgu oddziaływania.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Katowicach
Miroslawa Mierczyk-Sawicka
podpisano elektronicznie

Do wiadomości:
WOOS-BB.aa

Załącznik 2. Pismo Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Cieszynie z dnia 23 listopada 2021 r. (znak pisma ONS ZNS 522-2/14/21)

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w Cieszynie**

ul. Liburnia 2a, 43-400 Cieszyn

tel. /033/ 4797010; 4794080-81; fax. /033/4797173; e-mail: psse.cieszyn@pis.gov.pl

Znak: ONS ZNS 522-2/14/21

Cieszyn, dnia 23.11.2021 r.

WPI. DNIA

L. OZ

OPINIA SANITARNA

Na podstawie art.1 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 195) oraz art. 58 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 247 z zm.), po zapoznaniu się z wnioskiem Wójta Gminy Chybie złożonym dnia 10.11.2021r. znak: ZPO.6720.01.2021.KU

**Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Cieszynie
uzgadnia**

zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Chybie w obrębie Frelichów na terenie byłych pól irygacyjnych dawniej Cukrowni „Chybie” **z zastrzeżeniem**, że prognoza oddziaływania na środowisko dla ww. dokumentu powinna zawierać elementy wymagane w art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 247 z zm.), a w szczególności:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;

prognoza powinna określać, analizować i oceniać:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - klimat,
 - z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

Uzasadnienie

Niniejszą opinię wydaje się na wniosek Wójta Gminy Chybie dotyczący uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko, dla zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Chybie w obrębie Frelichów na terenie byłych pól irygacyjnych dawnej Cukrowni „Chybie”
Mając na względzie art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 247 z zm.), określono zakres przygotowywanego dokumentu w aspekcie wymagań higienicznosanitarnych.

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Chybie,
2. NZ WSSE Katowice
3. ONS ZNS PSSE Cieszyń a/s

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
W CIESZYŃ

PIOTR PRZEWOZING

Katowice, 21.09.2023 r.

Oświadczenie

Oświadczam, że spełniam wymogi, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. 2023 poz. 1094 z późn. zm.).

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

dr Kinga Mazurek-Matuszewska

dr Kinga Mazurek-Matuszewska

NAUKI ŚCIŚLE I PRZYRODNICZE
NAUKI O ZIEMI I ŚRODOWISKU

Kinga Mazurek-Matuszewska